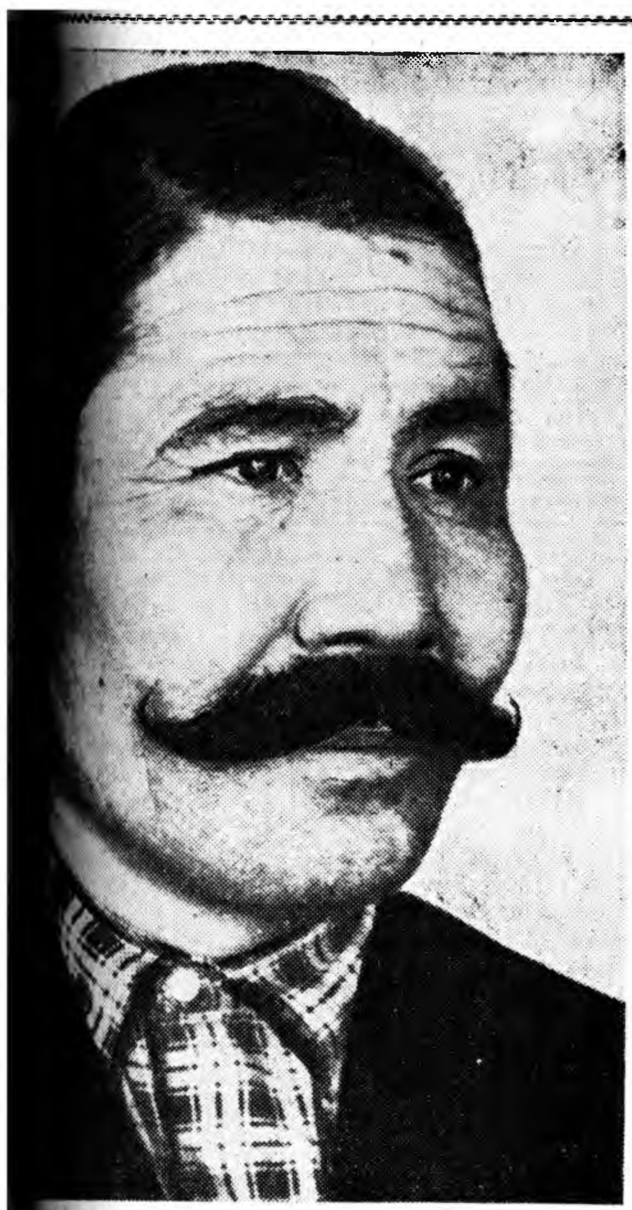
БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гараба

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 67 (10128) | 1963 оной мартын 20, среда | Сэн 2 мүнгэн

...үйлэдбэриин уп... ...ргэй совхозой ... Даржаев 24 ...раар хүдэлжэ ябана. Тэрэ үнгэрэгшэ жэлдэ мянган гектар зөөлэн хахалалга хээ юм. Зураг дээрэ: Д. Даржаев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

...ай Центральна Комитедтэ

...Т. Д. Лысенкын методоор ...одо малай һүнэй тоһолигые ...хэ асуудал зүбшэн хэлсэһэн ...авиин ССР-эй мал ажалай ...рилэгшэдэй республиканска ...э хабаадагшадай хандалга тухай

...Лысенкын мето... ...малай һүнэй то... ...асуудал зүбшэн ... ССР-эй мал ...гшэдэй республ... ...хабаадагшадай ...С-эй ЦК тогтоол ...

...тоһолигые дээшэ... ...здез бүри элбэ... ...боломжо болоно. ...лон колхоз, сов... ...агаар хэрэг... ...эй ЦК энэ тог... ...һэн байна.

...худөө ажахын ...тэ үүсхэл гар... ...Лысенкын мето... ...тоһолигые дээшэ... ...онһоо хойшо ...Молдавиин 137 ..., научно-шэнжэ... ...ай ажахынуудта .... Тэдэнэй 150 ...академик Т. Д. ...бии болгогдоһон ...уханууд болон ...тэй үнеэдэй шуһа ...һон байха юм. ...й тоһолиг ню... ...орходоо 1—1,5

...лай үүлтэрые ... олдоһон һайн дүй дүршэлдэ үндэһэлэн, колхоз, совхозуудай фермэнүүдтэхи үнеэдэй һүнэй тоһолигые 3,5-һаа 4,5 процент хүрэтэр ойрын жэлнүүдтэ дээшэлүүлхэ арга олгохоор тодорхой программа республиканска зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, баталан абтаһан байна. Энэ хадаа сагаан эдеэ бүри элбэгээр абаха арга олгохоһоо гадна, экономическа ехэ удха шанартай.

Академик Т. Д. Лысенкын методоор эбэртэ бодо малай һүнэй тоһолигые дээшэлүүлхэ талаар республикын колхоз, совхозуудта ехэ хүдэлмэри хэхэ тухай Молдавиин ССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй гаргаһан үүсхэлые КПСС-эй ЦК һайшаагаа.

Молдавиин колхоз, совхозуудай жэшээгээр эбэртэ бодо малай һүнэй тоһолигые дээшэлүүлхэ хэмжээ ябуулгануудые хараалхыень, энэ хүдэлмэридэ эрдэмтэдые, мэргэжэлтэдые, мал ажалай фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулхыень союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудта, партиин худөөгэй крайкомууд болон обкомуудта, үйлэдбэриин управленинүүдтэ, партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудта КПСС-эй ЦК һанамжалан дурадхаа.

...лон Болгариин хүтэлбэрилхы ажал ...д хоорондоо бэшэгүүдые абалсаба

...тральна Ко... ...эй Верховно ...мэй, СССР-... ...н болон ара... ...нүхэд Н. С. ...Брежнев хоёр ... СССР болон ...ай Республи... ...ндо хани ба... ...илсаан болон ...салга тухай ...агдаһан үдэр... ...лэй гүйсэһэн... ...лан аха дүү ...эн зүрхэнһөө

...хадаа хоёр ...ондохи хани ...адаа хүгжэл... ...кэлгын, али ...айгуулха ба... ...ури, Балка... ...о эб найрам... ... арадуудай ...а зэбсэг бо... ...ариин хүтэл... ...д Тодор Жив... ...тр Ганев гэг... ...рэ эльгээгдэ... ...элэгдэнэ. Со... ...иин гайхам... ...удые туйла... ...хэнһөө баяр... ...болон ком... ...а зорилгонуу... ...эгтэ шэнэ ехэ ...болон илал... ...олгариин Ком... ...олгариин бү... ...зүрхэнһөө хү... ...шэг соо хэлэг...

Тодор Живков болон Димитр Ганев гэгшэд Н. С. Хрущев Л. И. Брежнев хоёрто эльгээһэн бэшэг соогоо иигэжэ тэмдэглэнэ: Болгаро-советскэ договор хадаа хоёр аха дүү арадуудай хоорондохи бахэтын хани барисаанай болон түүхэтэ холбооной дээдэ шатань, социалис оронуудай хоорондо байгуулагдаһан шэнэ ёһоной уласхоорондын харилсаан болоно.

Тус договор хадаа Болгариин арадай хүсэл зоригые гүйсэд хангаад, ажабайдалайнь аша туһада гүйсэд харюусана, Болгариин аюулгүй байдалые болон Балканыда, Европодо эб найрамдал сахиха хэрэгтэ тон шухала үүргэ дүүргэнэ гэжэ тэрэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ.

Орон дотороо социализм байгуулха хэрэгтэнь али болохоор хододоо туһалжа байдагайнь түлөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ, Советскэ правительствада болон совет арадта гүнзэгы баяр хүргэжэ байһанаа Болгариин хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлнэ. Манай арад хадаа совет арадуудай гайхамшагта амжалтануудые туйлаһандань баярлаад, коммунизм байгуулха бүхэдэлхэйн түүхэтэ зорилгонуудые дүүргэхэ хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлахыень хүсэнэ гэжэ тэрэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

Хабарай тарилгада бэлэдхэл шалгагдаһаар

ЭЛИРҮҮЛЭГДЭҺЭН ДУТАГДАЛНУУДЫЕ ДАРЫ УСАДХАХА

Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедүүдтэ туһалха бүлэгүүд, постнууд хүдэлмэрөө имагтал шалгалтаар хизаарланагүй. Һайн үрэһэтэйл һаа, баян ургаса абахат. ***Тракторнууд хоёр халаанда хүдэлгэгдэхөөр бэлдэгдэнэ.***

* * *

Кабанскын үйлэдбэриин управлениһээ

Жэжэ юумэн гэжэ байхагүй

«Эртынгээ тарилгые богони болзорто, агротехническэ эрхим шанартайгаар хэжэ дүүргэхэбди. Тарялангай га бүриһөө 12 центнерһээ доошо бэшэ ургаса абахын түлөө тэмсэхэбди. Эрдэм, наука, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые ажалдаа үргэнөөр хэрэглэжэ, газараа зүбөөр элдүүрилхэ, эрхим шанартай үрэһэ хэжэ, нормын ёһоор тарихабди...»

Бидэ эндэ Кабанскын үйлэдбэриин управлениин Оймороой совхозойхидой энэ жэлэй социалис уялгын зарим хубиие зорюута абажа дабтабабди. Юуб гэхэдэ, даажа абаһан эдэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, үндэр баян ургаса абахын тула тус ажахынхид бүхы машина, техникээ эрхимээр заһабарилаад, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ зэргэтэй.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй жэшээ баримтануудһаа харахада зарим колхоз, совхоздо трактор, машинанууд хангалтагүй муугаар заһагдаһан байжа, таряалан дээрэ гараһан түрүүшын үдэрһөө эбдэржэ, һаатаха ушар али олон үзэгдэдэг һэн. Энээнһээ уламжалан эртын тарилгые тэды эды хоногто дүүргэхэ гэһэн гоё гоё уялганшье буруу һүрэжэ эхилдэг.

Энээнтэй дашарамдуулан эндэхи Оймороой совхозойхидой тарилгадаа хэр бэлдэжэ байһан тухай хэдэн ажаглалта хэмээр. Тээсгэн гүрэнэй-партийна хиналтын комитедтэ туһалха олониитын бүлэгүүд болон постнуудай эдэбхитэд, мүн «Прибайкалец» газетын хүдэлмэрилэгшэд хамтаржа, тус совхоздо хабарай тарилгада бэлэдхэлые шалгаа.

Дурсагдагша ажахыда трактор, машина, зэмсэгүүдые һайнаар түргэнөөр заһабарилжа, түгэс бэлэн болгохо арга боломжо гүйсэд бии. Эндэ элдэб оньһожоруулга түхеэрэлгэтэй 3 мастерской бии, шадамар дүршэлтэй бэрхэ механизаторнуудшье олон.

Теэд совхоз бии байһан бүхы техникээ тарилгада эрхимээр бэлдээ гэхын аргагүй. Жэшээнь, нэгэдэхи отделениие абаад үзэе. Тракторай заһабарилгаһаа гараһан сеялкэнүүдтэнь элдэб ехэ, бага дутагдалнууд олдоо. 2—3 сеялкэдэ үрэһэнэйнь хубаарилагдаһан гоожожо гараха түхеэрэлгэ һэлгэгдээгүй, эбдэрһэн хуушыень табижархиһан байгаа. Тэдэнэйнь шүрэбшье шангаагдаагүй. Нэгэ сеялкын орооһо хэхэ хайрсагыншье эбдэрхэй, мүн таряа гоожуулха катушка, дискэ гэхэ мэтэнь дутуу. Олонхи сеялкэдэ гэнжэ, шестернядань халха түмэршье хэгдээгүй. № 8-дахи сеялкэнь яһала хүдэлхөөр бүтэн аад, шухала хэрэгсэлнүүдынь задалжа абташаһан байба. Газар элдүүрилхэ машинануудайшье заһабарилга эдэнһээ дээрэ бэшэ. Тракторай плугуудай анзаһан — эринь, урдахи хутагануудынь табигдаагүй, мөөрнүүдэйнь шпор мултаржа унахаяа байна. Хартаабха һуулгадаг машинадашье дутагдалнууд олон.

Иимэрхүү жэжэ божо дутуу дунда зүйл совхозой бусадшье отделенинүүдтэ дайралдана. Теэд үнэндөө эгээл эдэ мэтэ хаһа сагтаа усадхагдаагүй «жэжэ божо» дутуу дундаһаа уламжалан тарилгын агрегадууд һаатаха, ажалайнь шанаршье эрид муудаха байна бшуу. Гадна һүүлэй һүүлдэ энэл алдууһаа боложо, олохон центнер орооһо таряан, тэжээлэй ургамалшье дутуу абтаха болоно.

Заһабарилга дээрэ хүдэлһэн зарим механизаторнуудай ажалдаа хайша хэрэгээр, харюусалгагүйгөөр хандадаг ушар бии. Тэдэнэр эдэ машина, техникэдээ өөһэдөөл хүдэлхэ, заһабарилгын мууһаа тэдэнэйнгээ эбдэрхэ, һаатахадань өөһэдөө зобохо, тулиха бэшэ аал? Энээн тушаа һайса бодожо үзэхээ яанаб.

Хабарай тарилгын эхилхэ хаһа хахад һараһаа үлүүхэн саг үлэбэ. Гэтэр совхоздо үшөө 6 трактор заһабарилагдаагүй. 10 гаран сеялкэ, тракторай 5 плуг, нилээд олон культиватор, борной гэхэ мэтэ зэр зэмсэгүүд мүнөө хүрэтэр задагай хэбтэнэ. Эдэ бүхы машина, зэмсэгүүдые заһабарилжа, мүн дээрэ дурсагдаһан дутагдалнуудаа усадхажа дүүргэтэрэнь саг нилээд ехэ хэрэгтэй. Тиимэһээ техникын заһабарилгые эрид түргэдхөөгүй һаань, шахардуу байдал тохёолдохонь холо бэшэл.

Совхозойхид таряалангаа һайнаар үтэгжүүлжэ, ургасыень эрид дээшэлүүлхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдоногүй гээ һаа, ехэшье алдуу болохогүй ха. Таряанай, кукурузын газарта наг шэбхэ зөөхэ хүдэлмэри ехээр унжагайрна. Таряалан дээрэ бүхыдөө 17 мянган тонно шэбхэ гаргаха аад, мүнөө оройдоол 7 мянга үлүүтэйхэн тонно шэбхэ зөөгдөө. Харин кукурузын газарта нэгэшье тонно шэбхэ гаргагдаагүй.

Шалгалтада хабаадаһан гүрэнэй-партийна хиналтын комитедтэ туһалха бүлэг болон постнуудай гэшүүд элирүүлэгдэһэн дутагдалнууд тухай отделенинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд, совхозой дирекци, парткомдо дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгөө. Мүн тэдэ дутуу дундые усадхаха хэмжээнүүдыень хараалалсаа.

А. Смирнов,
«Прибайкалец» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

* *

ОЙРЫН ҮДЭРНҮҮДТЭ БЭЛЭН БОЛОХОБДИ

Хабарайнгаа тарилгада орохо сагтнай ойртобо гэжэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болон механизаторнуудта, дохёо үгэһэншүүгээр убсүү сагаан алаг түүнүүд шаг шууяа табилдан, хүдөө нютагуудаарнай үзэгдэдэг болобо. Теэдшье тарилгада орохо сагнай тулахань.

Үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ бүри ехэ, баян һайн ургаса абахын тула, хабарайнгаа тарилгые агротехническэ эрхим болзор соо, һайн шанартайгаар дүүргэхэ гээшэ шухалын шухала зорилго болоно.

Мүнөө сагай оньһон хүсэтэ техникын шадал мэдүүлэн, хэдыхэн хоногой туршада хабарайнгаа тарилга хэжэ дүүргэхэ бүхы арга боломжо колхоз, совхоз бүхэндэ бии. Манай Хэжэнгын совхоз мүнөө жэл бүхыдөө 19910 гектар газарта тарилга хэхэ юм. Тэрэнэй 14800 гектартань орооһото ургамалнууд таригдаха. Хабарай тарилгын үедэ хүдэлхэ 85 тракторай 83-иинь заһабарилагдажа, дард гэмэ болонхой. ДТ-54 түхэлэй хоёр трактор ойрын сагта заһабариһаа гарахаяа байна. Хуушарһан, эбдэрһэн плуг, сеялкэ, борной гэхэ мэтэ зэр зэмсэгүүдэйнгээ олонхииень заһажа, һэльбэжэ бэлэн болгообди. Мүн иимэ машина, зэмсэгүүд худалдажа абтаад, тарилгын үедэ хүсэд хүрэхөөр болонхой.

Урдань механизаторнуудай дутадаг дээрэһээ олонхи тракторнууднай нэгэ халаанда хүдэлгэгдэдэг байһан. Харин мүнөө жэлдэ совхозой 80 гарач хүдэлмэришэд һуралсалда хабаадалсажа, трактористын мэргэжэлтэй болохонь. Тиимэһээ хабарай тарилгын үедэ бүхы тракторнуудай хоёр халаан соо хүдэлхэ байха.

Манай совхоз олохон жэлэй туршада үрэһэ хүрэнгөөр дуталдаад гүрэнһөө урьһаар абажа, Загарай, Хори болон Ново-Ильинскһээ зөөдэг, тон ехэ мүнгэ зөөри, машинын хүсэ гаргадаг байгаабди. Харин байгша ондо өөһэдыгөө хүсэд хангаха үрэһэ хүрэнгэтэйбди. Гансал муу юумэнь юуб гэхэдэ, байһан бүхы үрэһэмнай тарилгын шанарта үшөөл хүргэгдөөдүй. 34700 центнер хүрэнгын орооһоной 24300 центнерынь сэбэрлэгдэнхэй. Теэд тэрэнэй 3700 центнерынь хоёрдохёо сэбэрлэгдэхээр байшоо. Ойрын үдэрнүүдтэ бүхы дээрээ 14100 центнер үрэһэ сэбэрлэжэ, тарилгын шанарта хүргэхэ ёһотой болоод байнабди. Энэ хүдэлмэридэ машина, техникэ, хүнүүдые олоор табихамнай.

Таряанай үрэһэ сэбэрлэхэ хүдэлмэри нэгэдэхи отделенидэ (эрхилэгшэнь Д. Жамсаранов) бүришье бирагүйгөөр эмхидхэгдээ. 6830 центнер үрэһэнэйнгөө оройдоо 1400 центнерыень сэбэрлээ.

Совхозой дирекциин, партийна комитедэй зүгһөө энэ асуудалаар зохихо хэмжээн абтаха, ойрын сагта үрэһэ хүрэнгээ сэбэрлэжэ дүүргэхэ байха.

Б. Батожапов,
Хэжэнгын совхозой главна агроном.

Сортовой хүрэнгөөр таригдаха

Түүхэтэ долоон жэлэй түсэбэй 5-дахи жэлэй хабарай тарилгые богони болзор соо һайн шанартайгаар дүүргэхэ гэжэ Баргажанай совхозой механизаторнууд бүхы трактор болон хүдөө ажахын бусад машинануудаа заһабарилжа дүүргэхэ болоо.

Техникэ заһабарилгаар илангаяа 2-дохи отделениин механизаторнууд шалгаран гараа. Эдэнэр бүхы техникээ бусадһаа урид заһабарилжа дүүргээ. Механизаторнууд Малыгин, Шелковников, бригадир Степанов гэгшэд эрхим һайнаар ажаллаа.

Энэ совхоз 1963 ондо шэнэ, залууг газар элдүүрилэн, хахалагдадаг газараа 550 гектараар үргэдхэжэ, 8085 гектарта хүргэхэ юм. Тэрэнэй 3200 гектартань шэниисэ, 1200 гектартань кукуруза тариха байна. Шэниисын тарилгаһаа гектар бүриин дунда зэргээр 9 центнер орооһо ургуулжа, бүхыдөө 45715 центнер таряа хураахаар хараалагдаа. Тэрээнэйнгээ 10000 центнерыень гүрэндэ худалдаха юм.

Эндэ шэниисэ тариха үрэһэ хүрэнгэ хүсэд бии, тэрэнь бүхыдөө тарилгын шанарта хүргэгдөө. Шэниисынгээ бүхы тарилгые эрхим һайн Онохойская-4», «Лютесценс-62», «Буковинская-3» «Воронежская-76» сортын үрэһөөр тариха, мүн 150 гектарта «Селенгинская» сортын эртэ эдеэшэдэг, хюруута бэлээр хүлдэдэггүй шэниисэ таригдаха.

Газар таряалан дээрээ энэ жэл 12400 тонно наг шэбхэ гаргаха түсэбтэй юм. Мүнөө тэрээнэйнгээ 6000 тонныень зөөгөөд байна. 2-дохи отделенидэ тэргэ шэрэһэн 3 трактороһоо, 1 машинаһаа, шэбхэ ашадаг түхеэрэлгэтэй тракторһаа бүридэһэн тусхай бригада таряалангай газар дээрэ наг шэбхэ гаргадаг юм. Энэ бригада ажалаа һайнаар эмхидхэһэнэйнгээ ашаар үтэгжүүлгэ үдэр бүри ехээр зөөнэ. Эндэхи хүдэлмэришэд болон механизаторнууд: М. Шелковников, Г. Чижиков, И. Кожевин гэгшэд эрхим һайнаар хүдэлжэ, сугтаа ажаллажа байһан нүхэдтөө үльгэр жэшээ харуулна.

И. Шелковников.

Эдэ үдэрнүүдтэ Загарай нютагай колхоз, совхозуудта хабарай тарилга бэлэдхэл тухай шангахан хөөрэлдөөнүүд болоно. Партийно-гүрэнэй хиналтын комитедтэ туһалхаар эмхидхэгдэһэн бүлгэмүүд ажахын бригада, отделенинүүдтэ ябажа, хабарай тарилгада бэлэдхэлые шалгана, дутагдалнуудыень элирүүлнэ.

ХАБАРНАЙ ЯАРУУЛЖАЛ БАЙНА—ШАМДЫТ

Һаяшаг Онохойн совхозой отделенинүүдтэ шалгалтын нэгэ бүлэг ябажа, эндэ үрэһэ хүрэнгын дутуу, тэрэнэйнь хүсэд сэбэрлэгдээгүй байһаниие элирүүлээ. Совхоздо 1000 шахуу центнер обёосой, 250 центнер горохой үрэһэн дутуу. Мүн ехэхэн үрэһэ нэгэ отделениһээ нүгөөдэдэнь зөөхэ, һэлгүүлхэ хэрэгтэй болонхой.

Теэд үрэһэ хүрэнгэ зөөхэ хүдэлмэри мүнөө хүрэтэр эхилээдүй. Хэрбээ энээниие шамдуулагүй һаа, бэрхэтэй байдал тохёолдохонь. Юуб гэхэдэ, отделени бүхэндэ оройдоол 1—2 автомашина бии. Тэдэнь трактор, машинада түлишэ, тоһо зөөхэ болоно. Наг шэбхэ шэрэлгэдэ хабагдаха юм. Тиихэдээ автомашинань хаанашье хүрэхэгүй бшуу.

Бии байһан үрэһэ хүрэнгэнь хангалтагүй муугаар хадагалагдана. Нэгэдэхи отделенидэ ешмээнэй үрэһэн бүхэли үбэлдөө хажуу тээһээ халха ханагүй газарта байгаад, дээрэнь саһа ехээр хаяжархёо. «Энэ үрэһэмнай шанараар муу, ургаха хүсэниинь оройдоол 50 процент сэгнэлтэтэй» гэжэ амбааршан нүхэр Мартынов хэлэнэ. Обёос, горохой үрэһэн тарилгын шанарта хүргэгдөөгүй.

Тэжээлэй ургамалнуудай аха заха, таряалангай «хатан» — кукурузын тарилгада бэлэдхэл баһал муу. Совхозойхид нёдондо энэ ургамалые 1050 гектарта тариһан байбал, энэ жэлдэ тэрэниие 800 га газарта тариха түсэбтэй. Кукурузашадай звенонууд үбэлдөө даалгагдаһан газартаа хүдэлөөгүй. Жэшээлхэдэ, звеное даагша М. Сафиулин трактористын курсада һуража байна. Харин тэрэнэй туһалагша К. Доржиев малай фермэ дээрэ мотористаар хүдэлнэ. Иигэжэ тэдэнэй газарынь эзэгүй байгаад, тэндэнь наг шэбхэ ондоо хүнүүд зөөгөө.

Гадна, совхоз таряалан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха түсэбөө 82 процент дүүргээ, теэд кукурузын газарта шэбхэ гаргаха түсэб оройдоол 26 процентдэ хүргөө. Ушарынь юуб гэхэдэ, эндэхид кукурузые «ашаг олзогүй» ургамал гэжэ тоолоно. Тиимэһээ энэ ургамалые нёдондонойхиһоо 200 гектараар багаар тарихаяа байна. Харин хара таряан, обёос гэхэ мэтэ ургамалнуудай тарилгые ехэ болгоо. Энэнь хэр зүб гээшэб?

Олонхи отделенидэ хүдөө ажахын техникэ, зэмсэгүүд һайнаар заһабарилагдажа, зүбөөр хадагалагдана гэхын аргагүй. Хоёрдохи отделенидэ (тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир нүхэр Спиридонов) тракторай плугуудта мөөр дутуу, сеялкэнүүдтэнь сошнигууд хүрэнэгүй, хартаабха тариха машина, культиваторнууд задагай. Дүрбэдэхи отделенидэ (эрхилэгшэнь нүхэр Мижитов) баһал иимэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, тус совхозойхид тарилгадаа түгэс бэлэн болохын тула үшөөл ехэхэн хүдэлмэри хэхэ болоно. Шамдаагүй һаа, тухашарха, дээрээ ортохошье ушар тохёолдохол. Хабарнай яаруулжал байна.

С. Тюлюкин.

МОСКВА. Немецкэ фашизмые илаһан Илалтын ансамбль-памятник байгуулха хүдэлмэри мүнөө советскэ элитэ ехэ скульптор Е. В. Вучетич хэжэ байнхай. Энэнь Поклонно хада дээрэ бодхоогдохо юм.

Литература, искусствын ажал ябуулагшадтай парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй уулзахада Н. С. Хрущев иигэжэ хэлээ һэн: «Партиин ЦК-гай Президиумэй гэшүүд, Центральна Комитедэй секретарьнууд фашизмые илаһан Илалтын памятнигай эскизтэй һаяшаг танилсаһан байна. Энэ памятник нүхэр Вучетичэй проектээр Москвада бодхоогдохо юм. Илагша арадые алдаршуулһан, манай агуу ехэ социалис Эсэгэ ороной хүсэ шадалые, ойроо хүртэшэгүй байлгые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ урялһан нүлөө ехэтэ ёһотойл искусствын зохёол байгуулагдаха гэжэ проекттэй танилсаад байхадаа хэлэхээр. Зураг дээрэ: Илалтын памятнигай нэгэ хубинь.

ТАСС-ай фотохронико.

ГОЛ АСУУДАЛАА ЗҮБШӨӨГҮЙ ПАРТИЙНА СУГЛААН

«Намда үгэ үгыт» гэжэрхиhоор суглаа хүтэлбэрилэгшын зүбшөөл үгэхые хүлеэнгүй, набтаршаг бэетэй нэгэ хүн hуурихаа бодоhоор:.

— Нүхэд, ургасын ехэ — үрэhэнhөө, ухаанай ехэ — эрдэмhээ гэжэ арад зон дэмы хэлсэhэн байхагүй. Харин манай колхозой агрономууд hургаал ехэтэй эдэ үгэнүүдэй удха унгиис мүнөө хүрэтэр ойлгоогүй ябаа гэжэ лажа хэлэхэб. hургуули hудартай, тусхай мэргэжэлтэй зон гээшэ ааб даа. Гэбэшье ехэ найргүй юумэн боложо байна. Хэдэн хоногhоо хабарай тарилгын эхилхээ байн гэhээ үрэhэ хүрэнгэмнай хүсэд сэбэрлэгдээгүй, тоог дээрээ хушалтагүй хэбтэнэ. Дороhоо норожо байгаа юм бэзэ. Гавриил Михайлович правлениин зүгhөө ямар хэмжээн абтажа байгаа юм», хэлэжэ үгыт?—гэhэн эрилтэ колхозой түрүүлэгшэ Коневто табяад hөөргөө түргэхэн hуушаба.

— Энэмнай иигэхэдээ юун боложо байна гээшэб. Үрэhэ хүрэнгын хажуугаар поли дээрэхи hолоомо hожорнай хэзээ обоологдохо юм. Трактор, машинанууд дүүрэн ха юм. Тэдэниие жолоодохо хүбүүдшье олон. Юрэдөө, юун боложо байна гээшэб? Хорёод хоногhоо газараа хахалхаяа гарахамнай...—гээд баhа нэгэн дуугарба.

Шүүмжэлэл ехэтэй иимэрхүү шанга хөөрэлдөөн hаяхан Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин томохон ажахынуудай нэгэндэ тоологдодог «Заганский» колхозой партийна суглаан дээрэ болобо. Юуб гэхэдэ, коммунистнуудай сэдьхэлые мүнөө жэлэй тарилгада бэлэдхэлэй ябаса зобооно бшуу. Тиинэшегүй яахаб. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо мүнөө жэлдэ хүдэлмэри эндэ hураггүй ехэ болоо. Бии байгаа арга боломжоёо тооложо үзөөд, колхозой гэшүүд тарилгынгаа талмайе 1367 гектараар үргэдхэхэ гэжэ шиидээ. Тиихэдээ 700 га шэнэ, залууг газар ашаглаха юм. Мүн шэниисынгээ тарилгые 1755 гектараар ехэ болгохо гэжэ хэлсээ.

«Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй ябаса тухай» гэhэн асуудалтай партийна суглаанда артелиин главна агроном Б. Хамниганов элидхэхэдээ, эртын тарилгые хүдэлмэриин 15—20 үдэрэй туршада сүм дүүргэхэ ёhотойбди гэжэ хэлэнэ. Хабарай тарилгын хүдэлмэриин түсэб табигдаа гү гэhэн асуудалда:—үгы, табигдаадүй,—гэжэ харюусаха юм. Тиимэ болохолоороо 15—20 үдэр соо эртын тарилгаяа дүүргэхэбди гэжэ Хамнигановай хэлээшэ таамагаар абтаhан, ямаршье бодото үндэhэ баримтагүй тоо болоно бэшэ гү?! Суглаан дээрэ коммунистнуудай хэлэhэн үгэ шагнаад, колхозой хоёр комплексно бригадануудаар ябаад байхада, ушар байдал hайн гэхын аргагүй.

Нэн түрүүн машина, техникэ тушаа тогтоё. Колхозой механизаторнууд управлени соогоо түрүүлэн шахуу машина, техникэ, хүдөө ажахын зэр зэмсэг заhабарилха түсэбөө дүүргээбди гэжэ шиидхээ юм. Үнэндөө тэрэнь тиимэ бэшэ. Үшөө гурбан трактор заhабарилгаhаа гараадүй. Заhабарилга «Сельхозтехникын» отделени хэдэг юм. Эгээ бэрхэшээлтэйнь юуб гэхэдэ, тракторна паркын хахадынь шахуу hая болотор барилгын модо бэлэдхэлгэдэ ойдо хүдэлөө. Тэдэнэй олонхинь дахинаа заhабарилгада орохоор болоо. Илангаяа Брянска заводто бүтээгдэhэн тракторнуудай рама эбдэрнэ. Хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүд булта заhагдабашье, шалгажа үзэхэдэ, 50 процентнь тарилгада гарахаар бэшэ, ехэ дутуу дунданuудтай. Илангаяа запасной частьнууд, сеялкэнүүдые хоорондонь холбохо түхеэрэлгэ, тэрэнэй втулканууд, дискэнүүд, предплужнигууд, мөөрнүүд дуталдана. Жэшээнь, бии байгаа 30 сеялкэнүүдтэнь 14 мөөр дуталдана. Хуушанайхииень заhахын аргагүй. Теэдшье мастерскойдонь электрогагнуури байхагүй юм. Мүн бусадшье жэжэ божо дутуу дунданууд олон.

Колхоздо «ДТ-54» маркын 17 трактор, бэшэниинь «Беларусь» юм. Агрегат бүхэн хоёр халаанда хүдэлгэгдэхөөр хүсэд бүридхэгдөөгүй. Хоёр трактористнууд үшөөл дутана. Агрегат бүхэн үдэр, халаан, сезон соогоо хэды гектарта тарилга хэхэб, хэды шэнээн гектарта зөөлэн хахалалга дүүргэхэб гэхэ мэтээр технологическа карта табигдаадүй. Багсаажа үзэхэдэ, нэгэшье трактор, сеялкын эбдэрэнгүй, нэгэшье час hаатангүй үдэр hүнигүй хүдэлбэл эртын тарилгые арайхан гэжэ хүдэлмэриин 20 үдэрэй туршада дүүргэжэ шадаха. Теэд тарилгын хүдэлмэри тиигэжэ удааруулжа болохогүй. Тиимэhээ тэдэнэр шухала хэмжээнүүдые нэмэжэ абаха болоно.

Ургасын ехэ — үрэhэнhөө, ухаанай ехэ — эрдэмhээ гээд үгэеэ эхилhэн үнинэй коммунист В. Кудрявцев тон зүб шүүмжэлэл хээ. Энэ колхозой тарилгада хэрэглэхэ 19260 центнер ороohоной 15580 центнерынь үрэhэ шалгадаг гүрэнэй лабораториин мэдээгээр мартын 1-дэ тарилгын шанарта хүрэхэгүй байха юм. Тэрэ тоодо 16 мянган центнер шэниисын 12440 центнерынь тарилгын шанарта хүргэгдөөгүй. Юуб гэхэдэ, 8880 центнерынь муухай, 4900 центнерынь шииг нойто ехэтэй, 9140 центнерынь гараса муутай. Иимэ үрэhэ хүрэнгэтэй элитнэ сортын ажахы аад, үрэhэ хүрэнгэеэ тарилгын шанарта хүргэхын тула сэбэрлэхэ, нара hалхинда шараха, үлеэлгэхэ хүдэлмэри мүнөө болотор эмхидхэгдээдүй байдагынь гайхалтай.

Агротехникые зүбөөр сахиhанhаа мүн лэ баян ургасын хуряагдаха байhаниинь хүн бүхэндэ мэдээжэ. Гэхэ зуура полиёо нягталан жэгдэлхэ түхеэрэлгэ колхоздо дуталдана. Ойройдоол 12 агрегадые хангаха каток бии гэжэ главна агроном хэлэхэ юм. Үлдэгшэ агрегадууд катоггүйгөөр ябаха юм гү? Тииhээ тиитэрээ 5 мянган гектарhаа дээшэ газар хабар хахалха юм.

Колхоз жэл бүри пропашной ургамалай бага ургаса хуряадаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ гектар бүриhөө 23 центнер саахарай свёкло ургуулаа. Ушар шалтагааниинь ажабайдалаар элирhэн, өөрынгөө аша үрые hайса харуулhан звено боложо ажаллаха гуримые зарим хүтэлбэрилэгшэд ажахыдаа нэбтэрүүлхые эрид арсана. Энээн тушаа партийна суглаан дээрэ хоёр ондоо hанамжа гараа. Комплексно бригадын бригадирнууд саахарай свекло, хартаабха ургуулха механизированна звенонуудые байгуулха гэхэдэ эрид арсана. Энээндэ шалтаг дурдахадаа, хүдэлмэришэд үсөөн, үбhэ хуряалгамнай hааташаха гэжэ ямаршье үндэhэгүй баримта урдаа барина. Аймаг соогоо зоноор эгээ олон, хоёр ехэ hуурин тосхонуудhаа бүридэhэн «Заганский» колхоздо хүн дуталдана гэжэ үгэ алдахань тэдэ хүтэлбэрилэгшэдтэ эшэхэбтэр бэшэ аал!? Мүн кукуруза, саахарай свёклын полинуудта наг шэбхэ зөөхэ хүдэлмэри бүри мартагдашанхай. Түсэбэй ёhоор 12 мянган тонно наг шэбхэ зөөгдэхэ аад, миил 1277 тонно гаргагдаа нэрэтэй. Үнгэржэ ерэхэдээ, шэнэ жэлэй гараhанhаа хойшо хоёр hара соо нэгэшье тонно шэбхэ гаргагдаагүй. Мүнөөшье энэ хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар эмхидхэгдээгүй байhаар.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй дутуу дунданууд тушаа үгэ хэлэhэн Железняков, Снеткова, Миронов, Иванов, Кудрявцев, Ревенский, Максимов болон бусад шанга шүүмжэлэл хээ. Гэхэ зуура, партийна суглаан дээрэ механизаторнуудай байра, полевой стануудые заhабарилха, болбосон түхэлтэй болгохо тушаа мүртэйгөөр хэлсэгдээгүй.

Тарилгада хабаадаха зоной дунда ниитэ-ойлгуулгамжын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулха, харуулан ойлгуулгамжын агитаци яажа ябуулхаб, социалис мүрысөө эмхидхэхэhээ эхилээд, газетэ, журналаар, кино концертээр хангаха гэхэ мэтэ шухала асуудалнууд тушаа нэгэшье үгэ хэлээгүй. Элидхэл соошье оруулагдаагүй. Партийна организациин секретарь Л. Максимов үгэ хэлэхэдээ, энэ асуудал тушаа нэгэшье үгэ аманhаа унагаагаагүй. Партийна хүтэлбэрилэгшын соёл сурталай, культурна ажабайдалай, социалис уялга, мүрысөөн тушаа hаналаа табяагүйдэ хэн оролдохоб.

Үйлэдбэриин управлениин главна инженер М. Смолин, главна агроном П. Сапрыкин гэгшэд hүүлэй, үдэрнүүдтэ болоhон суглаа хуралал дээрэ хабарай тарилгада машина, техникэ, үрэhэ хүрэнгэеэ бэлэдхэхэ талаар «Заганский» колхозые бусадта жэшээ болгон магтаха юм. Эгээ hайн гүүлдэг ажахыдань иимэ дутагдалай байн гэпээ бусад колхоз, совхозууд тарилгадаа ямар бэлэдхэлтэйгээр угтажа байнаб гэжэ бодомжолходо эли тодо болоно бэшэ гү?

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

Социалис реализмын түлөө

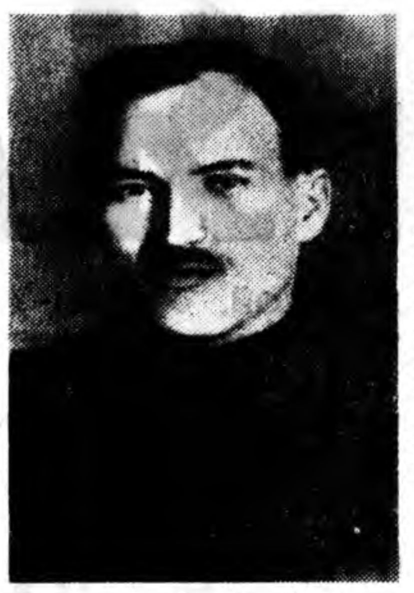
Кремлиин ордон соо энэ hарын найманай үдэр болоhон уулзалга хадаа ехэхэн удха шанартай. Манай партии, правительствын ударидагшад литература, искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэй нюур нюураараа уулзажа, саашанхи зорилгонууд тухайнь жаргы дээрэнь байгаа хэрэггүй шулуунуудые hуталан хаяжа, социалис реализмын дардам замаар саашаа дабшаха талаарнь гүн гүнзэгыгөөр хөөрэлдэбэ. Иимэ сэхэ хөөрэлдөөн хадаа ганса нэгэ хүндэ шүтэн hүгэдэлгын үедэ болохо аргагүй байгаа бшуу.

Хэрбээ капиталис оронуудтай зэргэ оршон байжа шадаха hаа, харин соёл сурталай талаар иимэ эбсэлтэ яашье байжа болохогүйнь мүнөө илангаяа ойлгосотой. Энээниие зарим залуу, хэдэн мэдээжэшье зохёолшод харааhаа алдажа, номууд соогоо социалис реализмын сэхэ дардам харгыhаа хадууараад, манай дайсадта туhа болохоор hанал бодолнуудые номнодог байгаа. Иигэжэ байхадань партимнай миил хаража байнгүй, саг соонь алдуу дутуунь заажа үгэхэ ёhотойбди, энэ хадаа Ленинэй баримталдаг хараа шугам мүн гээшэ гэжэ Никита Сергеевич Хрущев бодото жэшээнүүдые үндэhэлэн тодо hонороор хэлээ.

Манай буряад литература зүб харгыгаар ябана. Зарим нэгэ шүлэг зохёолнууд соо буруу удхатай газарнууд дайралдабашье, социалис реализмые хазагайруулhан ябадал байхагүй гэжэ hананаб. Манай зохёолшодой саашадаа гүүрhаяа хурса, ухаагаа hонор байлгаха, социалис реализмын түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэхэ байhаниинь лайтай.

Ц. Бадмаев, поэт.

Артёмой (Ф. А. Сергеевэй) түрэhөөр 80 жэлэй ойдо

ЭНДЭ АРТЁМ АЖАhУУДАГ, АЖАЛЛАДАГ БАЙГАА

ДОНЕЦК. (ТАСС-ай корр.). Областиин хизаар ороноо шэнжэлхэ музей соо шэнэ бүлэг нээгдээ. Энэ бүлэг профессиональна революционер Артёмой (Федор Андреевич Сергеевэй) түрэhөөр мартын 19-дэ гүйсэhэн ойдо зорюулагдана. Донбассата Совет засагай тогтожо байха үедэ Артёмой эдэбхитэйгээр хэhэн ажал ябуулгые харуулhан фото зурагууд болон документнүүд экспонадуудай дунда бии.

Артемовскдо — дүлэтэмэ большевигэй нэрээр нэрлэгдэhэн городто баярай суглаан болоо. Унинэй коммунистнууд, тусхай пенси абагшад: Коминтернын III конгрессто хабаадагша Г. А. Мирошниченко, В. И. Цыба гэгшэд Донецко Криворожско Советскэ республикын Совнархозой түрүүшын түрүүлэгшэ байhан Артёмой уулзаhан, суг хүдэлhэн тухайгаа дурдаhан байна.

Артёмой дурасхаалда зорюулагдажа, городой түбтэ бодхоогдоhон памятнигай дэргэдэ ажалшад виногуудые болон баглаа сэсэгүүдые табяа.

ЭЛИТЭ ЕХЭ РЕВОЛЮЦИОНЕРЭЙ ЛИТЕРАТУРНА ЗОХЁОЛНУУД

КИЕВ. (ТАСС ай корр.). Элитэ ехэ революционер, гайхамшагта большевик-ленинец нүхэр Артем революциин урда тээхи хүдэлмэришэнэй, мүн советскэ хэблэлэй хуудаhануудта нэгэтэ бэшэ бэшэдэг байгаа. Гэбэшье тэрэнэй журналистска ажал ябуулга тухай багаар бэшэгдэдэг байhан юм. Коммунист-ленинецын имагтал 37 хүдэлмэри тухай дурдагдадаг байhан юм.

Үнэндөө Артёмой литературна зохёолнууд энээгээр хизаарлагданагүй гэжэ Киевэй инженерно-барилгын институтай. КПСС-эй түүхын кафедрын ахалагша багша В. И. Туваев тодорууhан байна. Артём 534 зохёол бэшэжэ, Россин болон хилын саанахи хүдэлмэришэн ангиин байдалые, большевигүүдэй хэдэ хэдэн нютагай эрганизацинуудай ажал ябуулгые, манай орондо пролетариадай диктатура тогтоохын. бэхижүүлхын түлөө Коммунис партиин хүтэлбэреэр ажалшадай хэhэн тэмсэлые оруулhан байгаа.

В. И. Туваев Артёмой литературна ажал ябуулгые 12 жэлэй туршa соо шэнжэлhэн байна.

ШЭНЭ АМЖАЛ[ТА] түйлахаар зоригжо[...]

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин «Коммунизм» колхозой гэшүүдэй тоосоото хамтын суглаан hаяншаг болоо.

Правлениин түрүүлэгшэ Ф. Е. Архинчеев үнгэрhэн жэлэй ажал ябуулга тухай элидхэл хэхэдээ, колхознай 1962 ондо хүдөө ажахын продуктнуудые абалгаар зарим тэды амжалта түйлаа гэжэ тэмдэглэбэ.

1961 онойхиhоо 1080 центнерээр үлүү гэхэ гү, али үнеэн бүриин 133 килограммаар ехэ hүн 1962 ондо hаагдаhан байгаа. Эрхим hаалишад Ц. Дабаева—1911 литр, Н. Нурбуева—1847 литр, Ширапова—1733 литр, Е. Торгашина—1569 литр hү үнеэн бүриhөө hаагаа. Түрүү хонишон Н. Нурбуев 100 хонин бүриhөө 84 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриин 3,5 килограмм нооhо хайшалhан байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозой овощеводууд горитой амжалта түйлаа. Илангаяа Ц. Нурбуевагай звено тариhан талмайнгаа гектар бүриhөө үндэр ургаса хуряагаа. Энэ звено бүхыдөө 1850 центнер гэхэ гү, али гектар бүриин 306 центнер үгэрсэ ургуулжа абаа. К. Кокоринагай звено гектар бүриин 198 центнер үгэрсэ, Гончиковой звено—173 центнер үгэрсэ ургуулhан байна. Тиигэжэ энэ hалбариhаа 72 мянган түхэриг олзо доход колхозой кассада оробо.

Үнгэрhэн жэлдэ колхозой механизаторнууд муу бэшэ ургаса хуряаhан, бүхыдөө 26 мянган центнер таряан абтаhан байха. Тэрэнэй 8 мянган центнерыень гүрэндэ тушаагдаа, 1963 ондо тариха үрэhэ хүрэнгэ хүсэд хаагдаа.

Гэхэ зуура, хэды ехэ арга боломжотой байбашье, 1962 оной ажахын түсэб болон социалис уялганууд хүсэд бэелүүлэгдэжэ шадагдаагүй. Илангаяа адууhа малай үдэсэ, ашаг шэмыень абалга бирагүй байhаар. Энэнэй гол шалтагаан юуб гэхэдэ, залуу малаа гарзада ехээр оруулhан, эхэ малынь олоороо hубайрhан юм.

1962 ондо бүхыдөө 2531 толгой мал гарзалаа, тэрэ тоодо 1125 хурьган хосороо. Мүн олон толгой эхэ хонид hула шадалтайгаар ороондо ороhонhоо боложо, ехэнхинь hубайраа. Тодорхойлон хэлэбэл, 100 эхэ мал бүриhөө 74 тугал, 43 хурьга, 42 унага абажа түлжүүлэгдээ. Жэшээнь, Пурбо Чимитовэй отарын 585 эхэ хонинhоо оройдоо 115 хурьган түлжүүлэгдээ. Энэнь 100 эхэ хониндо оройдоо 21 хурьгад хүртэнэ. Б. Цыбыкдашиевай отарын 583 эхэ хонинhоо 243 хурьган абтаа. Р. Варнаковой отарын 290 түлгэ муугаар харууhалагдаhанhаа туража, тэнхээ тамиргүй дээрэhээ үхөө.

Иимэрхүү үхэл гарзын шалтагаанhаа колхознай 75 мянган түхэригэй гарзада ороо.

Мүн С. Цырендоржиевагай хүтэлбэрилдэг гахайн фермын байдал тон муу. Эндэ юрэдөө 651 поршоонхо абтабашье, 312-инь колхознигуудта худалдагдашоо. Оройдоо 58 центнер гахайн мяхан гүрэндэ тушаагдаа. Худалдаанай тэжээл дээрэ байhан хадаа гахайн мяханай өөрынь үнэ угаа ехэ. Тиимэhээ гахайнь фермэ, колхоздоо ехэхэн гарза хохидолдо оруулаа.

Апрель, май hарануудта олон гунжад туталлахаар хүлеэгдэнэ. Тиин гэhээ фермэнүүдтэнь олон hаалишад дутана, үн[...] оньhон түх[...] гүй. Тодорхо[...] хүндэ ажал [...]

Үнгэрhэн [...] туу дунданууд [...] суглаан дээр[...] долоон жэлэй [...] дэ ажалай ш[...] социалис шан[...]

Энэ уялга [...] продуктнууд[...] өөрынь үные [...] рилго табигд[...]

Тарялангай [...] гектарта хур[...] гектар шэни[...] хартаабха, 35 [...]

1964 оной [...] эбэртэ бодо м[...] үнеэтэй, 130[...] 6500-ниинь [...] хайтай (тэдэн[...] гахай, нэгэ т[...] 100 гахай) ба[...] риhөө 95 туга[...] унага абаха, [...] поршоонхо т[...] центнер ороо[...] центнер hү [...] мяха абаха х[...]

3600 центн[...] нер овощ, 65[...] 6650 центнер [...] ха, 100 мянга[...] нооhо гүрэндэ [...] абанхай.

Колхозой [...] Оронго колхо[...] механизаторну[...] рысөөндэ урих[...] эсэстэ шиидхэ[...]

Үдын совхозой (Хори) 4-дэхи отделениин тракторно-таряан ажалай бри[гадын] [...] Д. Лхасаранов механизаторнуудтаа России Федерациин колхоз, совхозуудай [уп]равленинүүдэй начальнигуудай, партийна комитедүүдэй секретарьнуудай зүблөөн[...] щевой хэлэhэн үгэ уншажа байна.
С. БА[...]

Нэгэ отделениин түрүү[...]

Ехэ-Нуга нютагай гурбадахи отделени (эрхилэгшэнь Д. Очиров) Погранична совхоз соогоо томохон ажахын нэгэндэ тоологдодог. Эндэ гансахан эбэртэ малай фермэ дээрэ 462 толгой hаалиин үнеэд харууhалагдана. Тэдэнэйнгээ тоо толгойе байгша ондо 485-да хүргэхөөр хараална.

Тус фермэдэ хамта гушаад hаалишад хүдэлдэг. Тэдэнэй хэнииень хэн гэшэгүй үни удаанай ажаллажа, баян дүй дүршэлтэй болоhон, эбтэй эетэйгээр хүдэлдэг зон юм. Эгээл иимэhээ эдэнэй ажалайнь амжалта, бүтээсэшье нилээдгүй hайн. Үнгэрэгшэ 1962 ондо 5500 центнер hү haaxa түсэбтэй байhан аад, 6141 центнер абажа, гүрэндөө 4849 центнер hү тушаагаа гэхэ гү, али түсэбhөө гадуур 999 центнерээр ехэ hү худалдаа.

Байгша оной үнгэрhэн хоёр hарын дүн хаража үзэебди. Хэрбээ эндэхи hаалишад нёдондо январь, февраль hарануудта Эхэ орондоо 25.435 килограмм hү үгэhэн байгаа hаа, энэ жэлэй хоёр hарын туршада 37.823 килограмм hү тушааhан байна. Эндэмнай үбhэ тэжээлээр элбэг дэлбэг, малаа рационой ёhоор элеэлүүлнэ. Үнеэн бүридэ үдэртөө 2-3 килограмм hолоомо, 15—20 килограмм силос, 100 грамм ороohо таряанай зүйл hаагдаhан литр hүндэ үгэнэ. Эдэ бүхы тэжээлээ hадамар бэрхээр буйлуулжа, ямар үнеэн хэр зэргэ аша шэмэ үгэнэб, тэрээнэйнь хэмжээгээр хооллуулна. Гадна үнеэн бүриингөө аяг зан hайн шудалжа, хүхэ дэлэнгүүдынь угаадаг, аршадаг, элбэдэг, нидхэрдэг юм.

Иигэжэ үнэн зүрхэнhөө оролдон, эсэшэ сусашагүй хүдэлдэг эрхим түрүү hаалишад олон. Тэдэнэй дунда залуу hаалишад Зина Банзарова, Мунгасу Нуртынова, Мария Нуртынова болон бусад мүнөө үнеэн бүриhөө сүүдхэдээ 7-8 литр hү hаана.

Совхозой суута хонишон Бабасан Цоктоевой эрхилдэг отарынхид hүүлэй мэдээгээр 1269 хурьга абаад, үхэл гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна.

Эндэ нарай хурьгад найдамтай гарта даалгагданхай. 20—30 жэл хонин ажалда хүдэлhэн Должима Цыренжапова, Цыренжит Цоктоева гэгшэд 170—180 хурьгадые тус тустаа абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байнхай. Гадна Должима Цыренжапова тус отарадаа техник-үрэжүүлэг[шэ]шээр хүдэл[...] жэлдэ бүхы [...] болзортонь [...] гаар үрэжүү[...] гоор хүдэлhэ[...] нөө үзэгдэж[...] Цоктоевой [...] уялгаяа заа[...]

Баhашье [...] таалтай, суу[...] Гармаевай [...] 1174 хурьгад [...] эрхимээр т[...] нэр нүхэр Ш[...] хилтай мүр[...] хонин бүри[...] хын түлөө [...] рын хониш[...] цев, Алекса[...] гэгшэд 130-[...] тустаа абаа[...]

Ехэ Нугы[н] Хяагта нют[...] риин упра[...] бэшэ, харин [...] роо мэдээж[...] хамта 50 б[...] жэжэ эмэ [...] Үнгэрэгшэ ж[...] хо абаха т[...] 820 порш[...] Байгша он[...] абтаад, то[...] жүүлэгдэнэ. [...] хайн мяхан [...] гүрэндэ 25[...] даа. Тус ф[...] толгой гаха[...] Эдэниие о[...] рууhалдаг. [...] ша бэрхэ [...] Мингас Ф[...] шэтэй, гах[...] хутдинова, [...] на, Мария [...] ажалаараа [...] тэй жэшэ[...] танилсахая [...] олонхи үй[...] ниин гаха[...]

Иигэжэл[...] hаалишад, [...] жэлэй эхи[...] үдэр хоно[...] тэй шангаа [...] hү, мяха [...] квартал, х[...] сэб болзор[...] хын түлөө [...]

БАЙГАЛ ШАДАРАЙ БЭРХЭ ШУБУУШАД

Кабанскын совхозой шадамар бэрхэ шубуушад тухай дуулаагүй хүн манай республика дотор олдохо аал? Олдохошьегүй байха даа. Тэдэнэр нёдондо жэл 4400 гаран центнер шубуунай мяха гүрэндөө тушаажа, абаhан уялгаяа холо үлүүлэн дүүргээ.

Энээндэ совхозой шубуунай фабрикын коллектив аргагүй ехэ үүргэтэй. Фабрикада 16 хүн хүдэлдэг, хүтэлбэрилэгшэнь Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат Нина Андрияновна Анохина. Үнгэрөөшэ жэл тус фабрикын коллектив дүрбэн зуу гара мянган дальбараа абажа, совхоздоо үгэhэн юм. Энэ жэл тэдэнэр 600 мянган дальбараа абаха гэhэн уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлжэ эхилээ.

Фабрика соо ороходо hаруул, дулаан, хайшаашье харахада арюун сэбэр. Хана булангуудаарнь томо томо түмэр ханзанууд соо кукуруза, ороohо таря тарижа ургуулhан хүхэ ногоонууд бүришье hайхан үнгэ үзүүлнэ. Хоёр ханаарнь мантан ехэ холодильнигууд шэнги шкафууд харагдана. Тэрэнэй нэгэн сооhоо набтаршаг бэетэй залуухан эхэнэр дальбараануудые абажа байба. Танилсахадамнай, фабрикын хүдэлмэрилэгшэ Устинья Алексеевна Маслова гэгшэ байба.

— Дүрбэ хоноод лэ эдээн соогоо үндэгэ табидагбди. Тиигээд 39 гаран градус дулаан элшэ электрын пэшэнhээ үгтэдэг. hүүлээрнь 21 хоноод дальбараануудые абадаг гээшэбди,—гэжэ Устинья Алексеевна хөөрэнэ.

Энэ жэлэй эхинhээ фабрикын хүдэлмэрилэгшэд зуу гара мянган үндэгэ табижа, 60 гара мянган дальбараануудые абаад, совхозойнгоо бүхы отделенинүүдтэ эльгээгээ. Март hарын дүүрэтэр тэдэнэр 200 мянган дальбараа абахын түлөө тэмсэжэ байнад.

Фабрикада үндэгэнэй таhалгаряагүйгөөр орожо байхын тула тэрэнэй хажууда нугаhанай фермэ бии юм. Тэндэ 9 мянга гаран эмэ нугаhад байдаг. Нугаhадай байха дулаан, зохид байранууд, тэдэнэй хоол бэлдэхэ кухни гэхэ мэтэд түхеэрэгдэнхэй. Фермэ дээрэ дүй дүршэл ехэтэй, шадамар бэрхэ шубуушад хүдэлдэг. Нэгэ шубуушанда 1500—1560 гаран нугаhан даалгагданхай. Жэлэй туршада нугаhан бүриhөө 100 үндэгэ абахые тэдэнэр оролдожо байна.

—Намда 1550 нугаhан даалгагданхай. Мүнөө жэл нугаhан бүриhөө зуунhаа үсөөн бэшэ үндэгэ абахын түлөө тэмсэнэб. Мүнөө нэгэ нугаhанhаа хори гаран үндэгэн абтаад байна. Шубуушад Мария Турбова, Анна Кичигина болон бусад бүришье hайнаар ажалладаг,—гэжэ шубуушан Прасковья Суворова хөөрэнэ.

Фабрикаhаа абтаhан дальбараануудай хайшан гэжэ томо болгогдожо байhые харахаяа нэгэдэхи отделениин шубуунай фермэдэ ерэбэбди. Управлениие даагша Николай Федорович Суворов дальбараануудай байдаг байрада маниие дахуулан оробо. Эбэртэ бодо малай типовой байрын түхэлтэй үргэн ута байра соо тоолошогүй олон клеткэнүүд. Клеткэ бүхэн соо уhанай уураар дулаасуулдаг аятай зохидхон хэдэ хэдэн батарейнүүд тодхогдонхой, тэдээн дээрэнь томо ехэ электрын лампочканууд.

—Нёдондо жэл манай отделениин шубуушад 75 мянган нугаhа тэжээжэ гүрэндөө худалдаа юм. Мүнөө жэл 150 мянгые тэжээжэ, худалдаха гэhэн уялга абанхай. Мүнөө 6700 дальбараа абаад, томо болгожо байнабди. Дальбараануудай үхэхэ, хорохо ябадал үзэгдэнэгүй,—гэжэ нүхэр Суворов хөөрэнэ.

Отделениин түрүү шубуушад Дарья Петровна Суранова, Зоя Ивановна Суворова гэгшэдтэй хөөрэлдэхэдэ, тэдэнэй абаhан уялгын заабол дүүргэгдэхэнь эли боложо үгэнэ.

Мүнөө жэл Кабанскын совхозой шубуушад Усть-Лабинска үйлэдбэриин управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй жэшээгээр социалис мүрысөөндэ хабаадалсаад, 6500 центнерhээ бага бэшэ шубуунай мяха абаха гэhэн уялга абаhан юм. Абаhан уялгаяа тэдэнэй нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэнь дамжаггүй.

Ц. Субанов,
манай тусхай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кабанскын инкубаторна станциин хүдэлмэришэн Татьяна Бабкина кукурузаяа уhалжа байна.
Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭЙ фото.

ОРЖИЕВ.

ҮБЭЛЭЙ ҺҮНИ

РАССКАЗ

шье һаа богони

ундөө халуур-
өшье дээрэ бо-
гүй хэбэртэй,
һоо бодонгүй
хадань бүри
маг бэеынгээ
, толгойнгоо
ье һаань, Со-
бэеэ гэжэ га-
наахаяа хэбтэ-
арханя газаа-
хадань, наран-
оо, эгсэ үндэр
дээрэ тэнсүүриеэ
һандал үзэгдэ-
һанаһан тээшээ
эгэ хэдые урууу-
ариишаха гэхээр.
, тиибэшье тооһо
аа хойноһоо ог-
үлээр бүрхөөг-
һан брожо, хаг-
нь ха...
лэө оруулжа, га-
һахаар түхеэр-
оо һал түлигдээ-
хүрэшэһэн гэр
ргэ дулаасажа

түлөө бэзэ даа...
хойшо хонидоо
татама хүйтэн-
хэй, хээрэ та-
хажа эсэнхэй, гэ-
хонидоо туугаад
дулаасууланхай
сайгаа шанажа
эгэ аяга хэжэ
аа гараба. На-
, бүдэг бадаг ха-
ба. Ямаршье түр-
даа, бүри тугаар-
байһан тэнгэри,
тооной, айхаб-
, саһан орожо
мэнэ мэнэ хони-
болобо бэзэ гэжэ
лан, шагнаархан
Теэд юуншье үгы.
эхэ болон бүргажа
аагаа зобошоод,
та байра дээрээ
, хорёо соо эдеэл-
рижа эмээллээд,
дэхэ гэжэ гэр-

мордоһоор, ню-
уйшан хатарга-
атагүй энээгүүр
хэ ёһотой байгаа.
.. Саһан орожол,

гүй.
рхада, мүн баһа
бүрөө Содномой
эр үбдэнэ. Са-
ожо байһан аад,
мултаршаһан

юумэдэл, һалхин бууҗа, агшан зуура оршон тойрон саһа бордоһоор хүймэргэн худхаршана. Содном хэды дахин ооглон хашхараад, харюу хүлеэжэ шагнаархан байһанайнгаа һүүлдэ, абяа шэмээ дуулдахагүйдэнь, морёо шабхуурдан саашаа гүйлгэбэ. Ойро тойрон амитайшье юумэн үгы хэбэртэй. Гансал һалхи шуурган дуран соогоо уншарагтайгаар улин, саһа бордоһоор шэдэлнэ. Хадын үбэрэй нэмэри хүнхэр газарта хонидоо тогтоогоод, ээрэжэ байгаа аалам гэжэ һанаһан газартаа гүйлгэжэ ошоходонь, тэндэшье үгы. Мүн лэ хэды дахин шадал мэдүүлэн ооглоод үзэбэ. Теэд харюу үгыл аад, үгы... Хонид яашье һалхин өөдэ ябажа үгэхэгүй, харин һалхинда жэрбэдэг. урагшаа ошоо гээшэ ха. Содном сэхэ урагшаа нилээд удаан гүйлгэһэнэй удаа, морёо зогсоожо, дахин дахин ооглобо.

— Соёл-маа-аа!

Олдохогүйнь гээшэ гү, ямар заягүй юм бэ! Хара үглөөнһөө хойшо үлэн хооһоор, даарaжа бээрэжэ, бүхэли үдэрөө хүр саһа махажа ябаһан хүн, үшөө энэ шэрүүн һалхи шуурганаар хээрэ талада хонохо болоо һаа, юун болохонь гээшэб! Хониднай бүрин бүтэн юм гү — бү мэдэе. Али энэ һалхи шуурганаар хэдэн тээшээ һүрэгөөрөө таража бутаржа, гарза гай боложо байгаагүй юм бэзэ?

— Соёл-маа-аа!

— А-аа-аа! — гэһэн һүлэмхихэн абяан бүдэхеэр дуулдахадал гээд, абяанай гараһан зүг барин Содном хатаргаба. Халууржаш байһанаа, толгойнгоо үбдэхыешье мүнөө хирэдэ балай тоохоёо болишоод ябаа һэн.

Үшөө үшөө ооглолсон абяагаа абалсаһаар, тэдэ хоёр одоошье ололсобод.

Соёлмаа!.. Хэр тулижа ябажа ябанаш даа? Хонидңай бүрин бүтэн гү? — гэжэ дээрэ дээрэһээнь асууһаар, шанга һалхинда эмээл дээрэһээ Содном моринһоо бушуу һүрэн бууҗа, арбаадтай үхибүүе тэбэриһэндэл Соёлмаагаа хүнгэхэнөөр гар дээрээ абахадань, тэрэнь:

— Һалхи уруу туугдаһаар аяар эндэ ерэжэ, хонидоо арайшье гэжэ тогтоогооб. Булта юм бэзэ даа, һайн мэдэнэгүйб, — гэбэ.

— Олохогүйм гээшэ гү гэжэ айһан гээшэм. Зай, юрэдөө, олоошомни болоо даа. Ши энэ гэһээр морёороо гэртээ хари. Би һалхинай нэгэ бага нам гэтэр эндээ хонидоо ээрэжэ байһууб. Мүнөө тууһанайшье хэрэггүй, һалхин өөдэ амидыдаашье ябажа үгэхэгүй.

— Һалхинай зогсоогүй һаань яахабши?

—Яахабши даа теэд, байнал бэзэб.

— Халууржа байһан аад лэ, баһа энэ хүйтэндэ даараад, нэрбэгдэжэ һэдэршэхэгүй бэзэш.

— Үгы, хамаагүй. Бараг болоо тоонойб, ши һанаагаа бү зобо. Зай, шимни, яба даа.

— Би гэртээ харижа дулаасаад, эдеэлээд, шамдаа халуун сай асархаб. Үни болохогүйб даа, хүлеэжэ байгаарай.

— Зай, бушуу гэртээ хариш даа. Жолоогоо һула табяад лэ ябаарай, моринши найдамтай, гэрээ алдангүй олоҗо ошохо.

Соёлмаа мориндоо мордожо, гэртээ харихаар ябаба.

Тиимэ нэмэри далда газарта бэшэшье һаань, Соёлмаа хонидоо ээрэн тогтоожо шадаа байна. Теэд хэр удаан эндэ тогтожо үгэхэнь гээшэб?.. Содном хонидоо тойрон ябажал, абажал байна. Хэр удаан, хэды дахин тойрожо ябаһанаа мэдэнэгүй. Хонид һалхинһаа тархяа хургуулан, бэе бэедээ шэбээлэн, хөөрсэгэнэн байтараа, гэнтэ нэгэ захаһаа хурылан һалхи уруу жэрбэдэн субажа эхилбэд. Содном бусаажа тогтоохо һанаатай, хэды оролдоошье, яашье ядаба. Нэгэ захаһаань бусаахадань, нүгөө талаһаа нэбшырэн ябажа эхилнэ. Тиигэ тиигэһээр һалхи уруу сэхэ урагшаа, үндэр хүтэл дээрэ гарабад. Энэ хүтэл хойто талаһаа налуу аад, харин урдаһаа хабсагай — доошоо эгсэ эрье.

Содном одоошье эндэ айхын ехээр айба. Хэрбээ энэ гэһээр хонидоо тогтоожо шадаагүй һаань, мэнэ мэнэ хамаг хонидынь энэ эгсэ үндэр хабсагайһаа доошоо халижа унахань гээшэл! Содном ухаа мэдээ алдан хонидойнгоо урдуур арбагайдан, хашхаржа һүүхиржэ ябаад лэ гүйнэ. Тиигэһээр лэ түйл тухагүй тэрэ аюулта хабсагайнгаа эрмэг туласа тооной хонид орожо ерэбэд. Ойлгомторгүй хоёр-гурбан алхам гэдэргээ хээ һаа, хабсагай дээрэһээ доошоо унахаар. Түрүүлээд ябаһан хонидоо нэгэ бага бусаажа шадаашье һаань, хойноһоонь ябаһан хонид түлхин хахаана. Хэрбээ нэгэнэйнгээ түрүүлэн хабсагайһаа доошоо бууһаал һаань, найман зуу гаран хонид хойно хойноһоол һүрэлдэн орохонь мэдээжэ. Хонид тиимэл амитад ха юм. Нэгэнэйнгээл ямарханшье юумэ руу ороол һаань булта тэрээн уруу орохо ха юм.

Мүнөө нэгэ хонин хабсагайн эрмэг дээрэ зогсоод, һүрэхэ болихоёо ойлгожо ядашаһан юумэдэл байна. Содном тэрэ хониие айлган сошоохогүй гэжэ ехэл аалиханаар дүтэлэн ошоод, гэнтэ даб гэжэ хоёр шэхэнһээнь саб шүүрэһээр гэдэргэнь шэрэбэ. Шэхэнһээ шэрүүлһэн хонин янгархаад хэбтэшэбэ. Содном тэрэ хонёо холохоно шэрэжэ абаашаба. Зай, энэшни, янгархажа унаа ха даа нэгэ бага эндээ эрхэжэ лаб лэ хэбтэхэ байха. Тиигээд хабсагайн эрмэгтэ дүтэлэн ерэһэн хонидые барижа абаад лэ, шэхэнһээнь шэрэжэ саашань абаашана. Хэдышье хонидые иигэжэ шэрэһэнээ мэдэнэгүй, харин дүтэлөөд ерэһэн хонидые шэрэжэл, шэрэжэл байна. Һүүлэй һүүлдэ хонидынь урагшаа шэглүүлхэеэ болижо, янгархашоод хэбтэһэн хонидоо бэшэниинь тойрон хургажа, тогтожо эхилбэ...

Содном таамга тэмтэрэн хонидоо тойрон ябана. Һалхи шуурган заашье намдаһан янзагүй. Саһагүй нюсэгэн болотороо үлеэлгэшэһэн добын жэжэхэн хайр шулуун шанга һалхинда хиидэн, Содномой нюурынь үбшэнтэйгөөр шарбана. Заал бэеэ һула табяад байбал унашахаар. Жэжэ хайр шулуу үрхирүүлэн байхадаа, баһашье шанга һалхин гээшэ.

Хонидоо хабсагайн эрмэг дээрэһээ шэрэжэ байха хирэдээ бээлэйгээ хаяжархиһан байгаа. Содном бэдэржэ ядаад болибо. Бээлэйһээ байха, томо шулуунуудые харангүй, тэдэнһээ торожо унана. Бээлэйгээ дэмы бэдэрһэнээ һаял ойлгобо. Үни хада һалхи руу хиидэжэ ошоо ёһотой... Дэгэлэйнгээ заха бодхоожо, хоёр гараа хамсыдаа холо хэжэрхёод, баһал хонидоо тойрон ябажа эхилнэ. Хонидынь хүдэлнэгүй, саһа хүртэ горитойхон шабадуулжа эхилэнхэй...

Содном тугаарһаа хойшо гүйжэ харайжа, хонидоо шэрэжэ ехээр халуудашаһан аад, мүнөө хүлһэндөө нэбтэ норошоһон хубсаһаниинь хүрэжэ, хамаг бэень хайруулжа эхилбэ. Хэрбээ хонидойнгоо дунда ороод хэбтээ һаань, нилээд дулаан байха һэн. Теэд тиигэжэ болохогүй. Хонидынь һүрэгөөрөө таһараад ябашажа болохо. Хэрбээ хонидойнгоо дунда орожо хэбтээл һаа, нэгэ бага дулаасаад, бүхөөр унташахаһаа айна. Унтаал гээшэ һаа, одоол хүрэжэ хүлдэжэ үхэхэш. Хамаг бэень мүльһөөр хайруулжа байһан юумэдэл дагжа һүрэнэ. Толгойнь тэсэхын аргагүй үбдэжэ, шүдөө хабжагануулан шэшэрэн һалганана.

Соёлмаа ерэхэнь үды гээшэ гү?

Намаяа бэдэржэ ооглоно аа гү гэжэ шагнаархан, шэрүүн шанга һалхи шуурганда хайра гамгүйгөөр үлеэлгэн, шэб балай харанхыда тэмтэрэн, найгарган хонидоо тойрожол, тойрожол ябана...

Һалхин улам гааран шангадажа, саһа хүр, хайр шулуутаар шабадажал байна.

Үбэлэй һүни ямаршье утаб даа... Үүр сайхань үды гээшэ гү? Илангаяа хагсуу шуурганаар хээрэ талада үүрэй сайхые хүлеэхэһээ хүшэр хүндэ юумэ бии юм аал!..

Соёлмаа ерэхэнь үды гээшэ гү?! Түргэн лэ ерэһэй. Содном хонидоо тойрон тэмтэрэн, найгарган алхалжал ябана. Хонидынь бүрин бүтэн лэ байһай даа... Толгойнь ямар ехээр, тэсэхын аргагүйгөөр үбдэнэб даа. Хамаг бэень хүйтэ даан, мүльһөөр хайрана...—Эй, һэй—ээ! Сод-но-ом! —Соёл-маа-аа!

Литовско ССР. Каунасай Ю. Грейфенбергерисэй нэрэмжэтэ машина бүтээлгын заводой слесарь Викторас Алиошюс гэнэ боложо, ехээр шалзашаһан байгаа. Тэрэнэй ами абархын тулада дары шуһаар тариха хэрэгтэй байгаа. Ехэ шуһанай хэрэгтэй болоһон хадань оцинково цехэй коллективэйхид хохидоһон нүхэртөө туһалха гэжэ бултадаа шиидээ һэн. Заводой 40 хүдэлмэришэд болон алба хаагшад нүхэрэйнгөө ами абарха шуһа үгэһэн байгаа. Зураг дээрэ: Ю. Грейфенбергерисэй нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэд ба алба хаагшад шуһаар таридаг станциин донорнуудай таһаг соо байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ҺАЙНААР ХҮДЭЛМЭРИЛДЭГ ЭХЭНЭРЭЙ СОВЕТ

Хуурай Хобог гэжэ нютагта «Восточные Саяны» гэжэ колхозой центр оршодог. Эндэ ганса колхознигууд ажаһуудаггүй, мүн хүдөө нютагай элдэб эмхи зургаануудай алба хаагшад, нютагай һургуулиин багшанар, элүүрые сахидаг хүдэлмэрилэгшэд байдаг юм.

Энэ нютагта ганса эхэнэрнүүдэйнь тоо 150 болоно. Тиимэ дээрэһээ «Восточные Саяны» колхозой партийна комитет нёдондо энэ тосхондо эхэнэрэй совет эмхидхээ һэн.

Эхэнэрэй энэ совет, тэрэнэй зургаан гэшүүд колхозой центртэ ажаһуудаг эхэнэрнүүдые артелиин ажалда хабаадуулха гэжэ оролдодог байна. Ажал хэнгүй, нүхэрэйнгөө олоһон зөөрииe эдилсээд, миин һуудаг эхэнэрнүүдэй дунда тусгаар ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг, коммунизм байгуулхын тулада һайса ажаллаха хэрэгтэй гэжэ тэсэмгэйгээр ойлгуулжа үгэдэг.

Эмхидхэлэй болон ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулһанай ашаар ганса Хуурай Хобогто һуудаг 118 эхэнэр колхозой ажалда ябалсана. Тэдэнэй олонхинь мал ажалай фермэ, гүүртэнүүдтэ, хониной отарануудта ажаллана, механизаторнуудааршье хүдэлмэрилдэг эхэнэрнүүд бии. Тиихэдэ 23 эхэнэрнүүд нютагай элдэб эмхи зургаануудта болон организаторнуудта хүдэлмэрилнэ.

Эхэнэрэй эндэхи совет хэн ямараар ажалланаб гэжэ хододо һонирходог юм. Тэрэнь ехэ зүб.

Хуурай Хобогой эхэнэрнүүд ажал дээрээ муу бэшэ амжалта түйладаг. Жэшээнь Ольга Балтуевна Молонова эрхим ажалаараа айл аймаг соогоо суурхажа, арад зондоо хүндэтэй болонхой. Үнгэрһэн һунгалтануудай үдэр нүхэр Молонова Түнхэнэй аймагай Советдэ депутадаар һунгагдаа. Иимэ түрүүшүүл олон.

Эхэнэрэй энэ совет үндэр наһатай, пенсидэ гараһан эхэнэрнүүдэй дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулна. Тэрэнэй ашаар колхозой ажалда үндэр наһатай эхэнэрнүүд хүдэлдэг. Жэшээнь, 62 наһатай Анжаба Модокова гэгшэ үнгэрэгшэ 1962 ондо 400 ажалта үдэр олоһон байха юм. Тиихэдэ Цырен Ангархаева 60 наһа хүрэһэншье һаа, орооһо таряа сэбэрлэлгэ дээрэ ажаллана.

Колхозой хэрэгсэлдэ түлеэн үбэлдөө ехэ хэрэгтэй байдаг. Гэбэшье түлеэ түлишэ бэлэдхэхэ тусгаар бригада гэжэ эндэ байдаггүй. Тиимэ дээрэһээ энэ нютагай эхэнэрэй совет колхоздоо түлеэ бэлэдхэхэ үүсхэл гаргаа юм. Мүнөө Хуурай Хобогто һуудаг эхэнэр бүхэн 30—30 кубометр түлеэ бэлэдхэхэ даалгабаринуудтай. Тэрэнээ дүүргэжэ эхилээ.

Үнгэрэгшэ хабар «Восточные Саяны» колхоз 280 гектар шэнэ газар хахалһан юм. Тэрэ талмай дээрэһээ шулуу, бургааһаниинь ганса эхэнэрнүүдэй хүсөөр сэбэрлэгдээ. Энэ хүдэлмэри ябуулһанайнь түлөө колхозой правлени, партийна комитет эхэнэрэй советтэ ехэ баясхалан хүргөө юм.

Эхэнэрэй совет ганса ажахын асуудалаар һонирхоод байдаггүй, харин хүмүүжүүлгын асуудалаар мүн лэ һонирходог. Илангаяа, ажалай жаяг заршам эбдэдэг, архи тамхи намнадаг, һальхай һамуу ябадал гаргадаг хүнүүдтэй эрид тэмсэдэг. Хэрбээ иимэ ушарай үзэгдөө һаань, тэрэ доронь советэй заседани дээрэ хэлсэдэг. Жэшээнь, мэнэ һаяхан Санжай Таряашинова гэгшэ хэрүүл наншалдаа гаргаһан байна. Иимэ ябадалайнь түлөө Таряшиновае советэй заседани дээрэ таһа шүүмжэлээ, нюурынь улайлгаа.

Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэбөө дүүргэлсэхэдэнь түрэл колхоздоо эндэхи эхэнэрнүүд ехэ туһаламжа үзүүлдэг юм.

Эдэ бүхы хүдэлмэреэ ябуулхадаа советэй түрүүлэгшэ Раиса Дашиевна Окунева тусгаар түсэб табижа, ажал хэрэгээ ябуулдаг юм.

Раиса Дашиевна үнэхөөрөөшье эдэбхи үүсхэлтэй эхэнэр, хамаг юумэндэ оролдожо, колхозой правленидэ, партийна организацида туһалалсаха гэжэ ябадаг. Иимэл хүтэлбэрилэгшэтэй дээрэһээ эхэнэрэй эндэхи совет һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Б. Ширеторов,
«Саяны» газетын редакторай орлогшо.

[...]ЦИАЛИС ОРОНУУДААР

БААТАР
рнуудай түрүү-
ска зүблөөн эн-
дүүргэбэ. Энэ
үйлэдбэриин эл-
ахи новаторнуу-
ан нарижуулаг-
зорилгонуудые

рнүүдэй Сове-
орлогшо нү-
элэй заседани
.
новаторнуудта
арижуулагшадта
улагдаба.

ПЕШТ
ромышленностиин,
итературын болон
ар элитэ ехэ ам-
та Кошутын нэ-
нуудые ВНР-эй
үлэгшэ Иштван
парламентын
улба.
33 хүн түрэнэй
шагналай лауреа-

барюулгын
СРП-гэй ЦК-гай
рь, ВНР-эй Ми-
эдэй түрүүлэг-
болон парти,
бусад хүтэлбэри-

ургическа ком-
ришэдэй болбо-
н түлөө: «Ун-
хүдэлөөн ун-
болоһон юм.
ониинь Буда-

пештын болон Венгриин бусад городуудай олонхи предприятинуудаар дэлгэрэнхэй.

«Унша, һура» гэһэн хүдэлөөндэ тус тус хүдэлмэришэд, бригаданууд болон бүлэгүүд хабаадалсадаг. Энээндэ хабаадагшад элдэб темэнүүдээр 30 шахуу асуудалнуудые абаад, зохихо литература хэрэглэжэ, эдэ асуудалнуудта хамтаараа дэлгэрэнгы харюу үгэхэ ёһотой юм. Тэдэ харюунуудаа тусгаар байгуулагдаһан комиссида барюулдаг. Тус мүрысөөнэй хоёрдохи шатада үйлэдбэриин участогууд гү, али бүхэли предприятинууд хабаадалсажа, шэнэ асуудалнуудта харюусадаг. Эгээ һүүлдэ тус тус хүнүүдэй мүрысөөн боложо, илажа гарагшадынь шагнал абадаг.

ПЕКИН

Хитадай урда, зүүн урдахи ба зүүн провинцинуудаар барайгарай рассада ургуулжа байна. Янцзы мүрэнэй райондо хабарай шэниисэ бусад культурануудые тарижа байна.

Хлопок таридаг зүүн болон хойто районуудаар арадай коммунанууд хлопок, тамхи болон бусад техническэ культурануудые тарихаар тарялангай талмайнуудые ехэдхэжэ байнхай.

***

Орон дотор абтадаг шулуу нүүрһэнэй хахадһаань ехые үгэдэг Фушуниин шулуу нүүрһэнэй шахтанууд түсэбөө һайнаар дүүргэжэ байна. Тэдэ шахтанууд һараһаа һарада улам ехээр шулуу нүүрһэ абана.

Янцзы мүрэнһөө урагшаа байһан провинцинуудай гүрэнэй лесхозууд эртэ хабарһаа эхилжэ, модо тарижа захалаа һэн. Февралиин һүүл багта 2 мянган гектар газар дээрэ модо тариһан байгаа. Мүнөө үедэ Хитадта 3 мянга гаран гүрэнэй лесхозууд бии юм. Тэдэнь ороной ойн баялигые ехэ болгохо хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэдэг.

БУХАРЕСТ

Румыни Болгари хоёрой хоорондо 1963 ондо хэгдэхэ худалдаа наймаанай протокол эндэ баталагдаба. Румыни нефтиин промышленностиин түхеэрэлгэ, нефтепродуктнуудые, экскаваторнуудые, саарһа, химикадууд болон медикаментнүүдые, үргэн хэрэглэлэй эд бараа болон бусад юумэнүүдые Болгари худалдаха юм. Болгариин элдэб түхеэрэлгэнүүдые, аккумулятор, кабель, түмэрэй руда, тамхи, үргэн хэрэглэлэй эд бараа болон бусад юумэ Румынида худалдаха.

СОФИ

Болгариин хойто зүгтэ Русе городто түлишөөр хүдэлдэг электростанци энэ жэлдэ баригдажа эхилхэ. Энэ станцида хэрэглэгдэхэ түлишэнь Советскэ Союзһаа асарагдаха юм. Энэ электростанци баригдаад байхадаа арадай ажахыда жэл бүри 960 миллион киловатт-час электроэнерги үгэдэг болохо.

Энэ ТЭЦ-тэ Советскэ болон Чехословацка машинануудаар болон приборнуудаар зэбсэгжүүлэгдэхэ байна.

[...]адай Республика. Софиин В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ талмай.

ТАСС-ай фотохронико.

МАНАЙ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Буряад дуунуудай пластинканууд юундэ үгы гээшэб?

Нүхэд К. Жалсараев, В. Надаков болон Б. Батуев гэгшэдэй иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын, февралиин 7-ной номерто толилогдоһон байгаа. Буряадай АССР-эй культурын министрэй орлогшо нүхэр Маслов иигэжэ мэдээсэбэ:

«Буряад дуунай пластинкануудай хомор байһан ушар гэбэл, гансал оперой дуушад урдань дуугаа бэшүүлдэг байгаа. Культурын министерствын гуйлтаар 1962 ондо дуу бэшэхэ мэргэжэлтэд Москваһаа ерэжэ, профессионал дуушадай болон арадай дуу дуулагшадай, жэшээлхэдэ нүхэд Ч. Гениновэй, С. Уладаевагай, М. Бадмаевай болон бусад нүхэдэй, дуунуудые пластинка дээрэ буулгаа. Тиигэжэ буряад композиторнуудай болон арадай 70-аад дуунууд пластинкада бэшэгдэбэ.

Культурын болон худалдаа наймаанай министерствэнүүд Апреловскэ заводто 40 мянган пластинкануудай захил хээ, тэрэнь манай республикын 40 жэлэй һайндэр болотор бэлэн болгогдохоор хараалагдана. Тэдэнэрэй ерэмсээр республикын аймагуудта эльгээгдэхэ юм».

ШИИДХЭХЭЭР БОЛОҺОН АСУУДАЛ

Мухар-Шэбэрэй аймагай Шэнэһэтэ тосхон яһала болбосон түхэлтэй болонхой. 84 айлнуудта электрын гэрэл хоёрдохи жэлээ яларжа байдаг. Айл бүхэн радиотой. Совхозой центртэй телефоноор холбогдонхой. Амбулаторишье эмхидхэгдээ. Тэрэниие залуухан медфельдшер Цырен-Дари Чимитова даажа, нютагайхидаа хаһа саг соонь һайнаар хангадаг байна. Мүн эхин һургуулиимнай багшанар ехэ оролдосотойгоор хүдэлнэ.

28 айлнууд шэнэ гэр барижа оронхой. 30 гаран айлнууд хуушан гэр байрaча һэлъбэн һэргээгээ.

Гэбэшье үшөөл шиидхэгдээгүй тон шухала зүйлнүүд бии. Юуб гэхэдэ, манай «Эрдэм» совхозой 4-дэхи отделениин хониной 9 отара, 2 гүүртэн, үй центрһээ хажуу тээ байдаг юм. Тиишэ эгээл холынь 3 километр утатай электрын утаһа татаагүйдэ аргагүй болоо. Мүн Шэнэһэтэ тосхондо хүүгэдэй талмай эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Тиин манай эндэхи [illegible] [...]ийн округһоо республикынгаа засагай дээдэ зургаанда депутадаар Цырен Осипович Цыбиковые нэгэн дуугаар, ехэл эбтэйгээр һунгаһан байнабди.

Дурсагдаһан шухала асуудал шиидхэхэ хэрэгтэ хүндэтэ депутаднай туһалха бэзэ гэжэ гуйжа, найдажа байһанаа мэдүүлнэб.

Д. Лопилов.

ИНДИИН ХҮДӨӨ ТОСХОНУУДАЙ БЭРХЭТЭЙ ЗАМ

ҺҮ ҺААЛИИН ФЕРМЭДЭ

Бомбей шадар хэдэн жэлэй урда тээ байгуулагдаһан гүрэнэй мал ажалай фермэдэ бидэнэр хүрэжэ ошообди. Гадаадын оронуудһаа ерэһэн айлшадые фермын захиргаан нэгэтэ бэшэ урда тээнь угтадаг байгаа. Зүгөөр совет айлшадай ерэһэндэ тэдэнэр илангаяа ехээр баясаба. Совет малшадай, илангаяа Совет Зүүн зүгэй республикануудай малшадай амжалтануудаар фермэдэ хүдэлдэг зоотехнигүүд, ветеринарна врачнууд, бусад мэргэжэлтэд ехээр һонирходог байна. Энээн тушаа литература тэдэнэр уншадаг, зүгөөр энэнь үшөө дутамаг байһаниинь ойлгосотой. Индиин малшад Советскэ Союзда тусхай аяншалгануудые хэхэ хүсэлэнтэй байдаг

Фермые хаража һонирхон баясаабди. Уужам, таарамжатай зохид байрануудта малынь харууһалагдана. Ажахын нилээд ехэ газар дээрэһээ элдэб янзын тэжээл ургуулан абтадаг. Фермэ хадаа ашаг шэмэ ехэтэй буйвол үнеэдые бии болгохо мэргэжэлдэ орожо байнхай. Иимэ үнеэдэй һүнэй тоһолиг 7,7 процент болодог юм. Фермэ дээрэ һаагдаһан һүые буйлуулдаг һүнэй завод эндэ түхэреэн сүүдхэ соогоо хүдэлдэг. Эндэ һаагдаһан һүн үглөөгүүр эртэнһээ эхилэн, Бомбей городой элдэб хубинуудай магазинуудта асарагдажа худалдагдадаг юм.

Бомбей шадарай фермэ шэнги иимэ фермэнүүд Индидэ үсөөн. Гэбэшье энэ шэнэ түхэлэй ажахынуудай саашадаа үргэнөөр дэлгэрхэ байһаниинь дамжаггүй. Саашадаа угаа ехэ зохёон байгуулхы ажал хүдэлмэри хэгдэхэ ёһотой. Колониализмын хойшолонгууд үшөөл элеэр харагдадаг байһан зангаараа. Бүхы эбэртэ бодо малайнь (200 миллион үлүүтэй) гурбанай нэгэ хубиһаа жаахa олониинь үнеэд, буйвол үнеэд юм. Нүгөөдэ гурбанайнь нэгэ хуби унаа болгон хэрэглэгдэнэ. Үлдэгшэ хубинь туража муудаһан, хүгшэрһэн, харууһагүй малнууд болоно. Тэдэниие шажанай заншалай ёһоор алажа, үүсэлжэ болохогүй. Эдэнэр «һэтэртэй» малнууд гэжэ тоологдодог юм. Эдэ малнууд Индиин анханһаашье тулюур муу бэлшээринүүдые һогообошье ногоогүй болотор хооһолдог, тиигээд хүдөөгэй районуудһаа байтагай ороной томо городуудаар сло олоороо зайгуултажа ябадаг. Теэдшье иимэ үнеэдэй харгыһаа зайсахыень хүлеэжэ олон автомобильнуудай зогсоод хэдэн минутын туршада байхыень ороной ниислэл Делидэшье би нэгэтэ бэшэ хараһан байнаб.

Индидэ хэдэн олон зуун жэлдэ Англиин эзэрхэжэ байһанһаа уламжалан, энэ орон мал ажалай ашаг шэмын талаар дэлхэй дээрэ мүнөөшье хүрэтэр һүүлшын һууринуудай нэгые эзэлнэ. Индидэ жэлэй турша соо дунда зэргээр үнеэнһээ 180—230 килограмм, буйвол үнеэнһээ 350—700 килограмм һүн һаагдадаг. Инди Баруун Европынхида орходоо хоёр дахин олон үнеэтэй байгаашье һаа, тэрээнһээ таба дахин бага һү һаадаг, һүнэй продуктнуудые буйлуулан гаргадаг байха юм. Иимэ экономическа доройтолгын боложо байхадань Индиин ашаг шэмэ ехэтэй үүлтэрэй малнууд дэлхэйн бусад хубинуудта олоор дэлгэрэнхэй. Гансахан лэ Холбоото Штадуудта браманска үүлтэрэй 180 мянга гаран толгой мал бии юм.

ГАН ГАСУУР, ҮЕР

Индидэ ган гасуур боложол байдаг. Гандадаг нютагуудай газарые уһалха гээшэ тэрээнтэй тэмсэхэ гансахан лэ арга болоно. Гэхэ зуура бэеэ даанхай болоһоной һүүлээрхи түрүүшын жэлнүүдтэнь оройдоол 20 миллион гектар гү, али бүхы хахалагдадаг газарайнь 15 процентнь уһалагдадаг байгаа. Тиимэһээ Ин-

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

ХИЛЫН САААНАhАА

Алдарта hайндэр

УЛААН-БААТАР. Мартын 18. (ТАСС). Арадай армиин байгуулагдаhанhаа хойшо 42 жэлэй ойе Монгол орон тэмдэглэжэ байна.

МНР-эй арадай сэрэгүүдэй министр Ж. Лхагвасурэнэй захиралта мүнөөдэр «Үнэн» газетэдэ хэблэгдэн гараба. Энэ захиралта соогоо сэрэгэй министр Монголой сэрэгшэдые hайндэрөөр амаршалаад, сэрэгэй, политическэ бэлэдхэлдээ, ажалдаа амжалта туйлахыень хүсэбэ.

Хододоо сугтаа

СОФИ, мартын 18. (ТАСС). Хани барисаан, хани харилсаан болон харилсан туhалалсалга тухай СССР НРБ хоёрой хоорондо баталагдаhан договорой арбан табан жэлэй ойдо зорюулагдаhан түрүү бэшэг соогоо «Работническо дело» газетэ hаруул hайхан, эбдэршэгүй аша үрэ ехэтэй договор гэhэн гаршаг үгэнэ.

Болгариин Арадай Республика хадаа агуухэ аха Советскэ Союзтайгаа—хоёр дахин бидэнэрые сүлөөлhэн арадтайгаа хэтэ мүнхэдөө сугтаабди. Үни удаан, хүшэр хүндэ тэмсэл хэжэ байhан манай арад мүнөө социализмын болон коммунизмын замаар дабшажа ябана гэжэ бэшэнэ.

Болгаро-советскэ договор хадаа пролетарска интернационализмын батадхал. Үнэн зүрхэнэй, аха дүүгэй харилсан туhалалсалгын эшэ үндэhэн болоод байна. Манай Эхэ ороной социалис байгуулгын түшэг тулга, туhаламжа, шэнэ ажабайдал зохёохо хэрэгтэмнай сэгнэшэгүй ехэ дэмжэлгэ боложо байна гэжэ «Работническо дело» газетэ бэшэнэ. Советскэ Союз Болгари хоёрой хоорондо баталагдаhан договор аха дүү арадуудай хоорондо хэтэ мүнхэдөө холбоотой байха гэhэн шиидхэбэрииемнай батадхана.

Социалис Пхеньян урган хүгжэнэ

ПХЕНЬЯН, мартын 18. (ТАСС). Дайнай дүүрэхэ үедэ Американ бомбонуудта бута сохигдоhон энэ город нэгэшье бүтэн гэргүй жэгдэ газар болоhон байгаа юм. Мүнөө Пхеньян город олон дабхар гэрнүүдтэй танигдахаар бэшэ хото болошонхой. Жэл бүхэндэ барилганууд ехээр хэгдэжэ, тэндэхи хүн зоной байдал hайжаржа байна. Энэ жэлдэ ниислэл хотын олон тоото хүдэлмэришэд болон алба хаагшад шэнэ гэрнүүдтэ орохо юм. Пхеньянай хүн зонуудта зорюулжа, магазинууд, столовонууд, хүүгэдэй саадууд болон яслинууд, элдэб культурно-байдал hуудалай байшангууд баригдажа байна. Мүнөө үедэ hурагшадые болон студентнүүдые бүхы ном hудараар хангаха полиграфическа томо бааза байгуулагдажа байна.

Энэ жэлдэ 50.000 дүрбэлжэн метр газар эзэлхэ циркын барилга Потонган мүрэнэй эрьедэ бодхоогдожо эхилэнхэй. Тэрэ циркын үндэрынь арбан дабхар гэртэй адли байха юм. Циркын харалгын зал соо 2 мянган хүн багтаха юм.

Хитад орондо

ПЕКИН, мартын 18. (ТАСС). Тяньцзинай эрдэм шэнжэлэлгын институт шэнэ трактор зохёогоо. Тэрэ тракторынь хоёр анзаhатай плугаар нэгэ час соо 2,5 гектар шахуу хахалха аргатай. Энэ трактор хадаа ехэ бэшэ талмайтай газарнуудые хахалха гэhэн зорилготой юм.

Хитад ороной Юньнань провинци саахар үйлэдбэрилдэг нютаг боложо байна. Арадай засагай тогтоhонhоо хойшо энэ провинцида 12 саахарай заводууд баригдаад, ашаглалгада оруулагданхай, мүнөө үедэ тус провинци арбан гурбан жэлэй саада тээхидэ орходоо 11 дахин ехэ саахар гаргана.

Энэ провинцида hүүлшын арбан жэлэй турша соо саахарай тростник жара гаран процентээр ехээр таригдадаг болонхой. Тиихэ зуураа ургасань 40 процентээр дээшээ болоо.

***

Пекинэй бүд нэхэдэг фабриканууд энэ жэлэй январь болон февраль hарануудта, үнгэрэгшэ жэлэй энэ болзор соохидо орходоо, гурба миллион метр бүд үлүү ехээр гаргаа. Мүн хэмэл торго ба атлас гурба дахин ехээр үйлэдбэрилөөд байна.

Пекинэй предприятинууд мүнөө үедэ химическэ утаhаар зуу гаран зүйлэй бүдүүдые гаргадаг болонхой. Эдэ фабрикануудай гаргаhан бүдүүдые хүн зон ехэ дээгүүр сэгнэдэг.

Франциин горнягууд салин хүлhэеэ ехэ болгохын, ажалайнгаа байдалые hайжаруулхын түлөө мартын 1-hээ эхилжэ забастовко хэhэн байна. Франциин премьер министр де Голль горнягуудые хүсөөр хүдэлмэридэнь оруулха гэhэн захиралта гаргаhан байна. Тэрэнэй hүүлээр забастовко хэгшэдэй тэмсэл бүри хурсадаба. Ороной бүхы ажалшад шахтёрнуудые дэмжэнэ. Забастовко хэгшэдтэй ами нэгэн байhан тухайгаа мэдүүлhэн митинг болон жагсаалнууд бүхы орон дотор болоно. Хүдэлмэришэн анги хадаа өөhэдынгөө эрхые хамгаалхаар эрид шиндэнги байна. Зураг дээрэ: Форбак городто болоhон шахтёрнуудай митинг.
Кейстон — ТАСС-ай фото.

Хэлсээн таhалдаба

КАИР, мартын 17. (ТАСС). ОАР-ай, Ирагай болон Сириин делегацинуудай хоорондо болоhон арабуудай нэгэдэл тушаа асуудалаар гурбан үдэрэй хэлсээн мүнөөдэр дүүрэбэ. Премьер-министрэй орлогшо толгойлогшотой Сириин делегаци Дамаск ниидэжэ ошобо. Сириин делегацитай хамта Ирагай делегациие толгойлогшо Али Саади ябалсаба. Сириин болон Ирагай делегацинууд Багдад болон Дамаск ошохо хэрэгтэй болоhон хадаа бусаба гэжэ эндэ тунхаглагдаhан коммюнике соо хэлэгдэнэ.

Хэhээгшэд сохюулжа байна

ПАРИЖ, мартын 17. (ТАСС). Португалиин Гвинейн национально-сулөөрэлгын хүсэнүүд Португалиин колонизаторнуудта яhала сохилто хэжэ байна. Колонизаторнуудай олон сэрэгшэд алуулагданхай.

Январиин 16-hаа мартын 13 болотор Португалиин 36 хэhээгшэд алуулагдаhан, 117 хүн шархатаhан байна гэжэ Франс пресс агентствын корреспондент Конакриhаа мэдээсэнэ.

Туниста сүүд болоно

ТУНИС, мартын 17. (ТАСС). Тунисай сэрэгэй трибунал үсэгэлдэр 43 хүндэ шиидхэбэри гаргаба. Тэдэ хүнүүд үнгэрэгшэ жэлэй декабрьда правительствада эсэргүү хорото хэлсээ хэhэнэйнгээ түлөө гэмнэгдэhэн байгаа. Сүүдээр гэмнэгдэhэн Абдеррахман Ромс гэгшэ заочноор толгойн саазада орохоор шиидхэгдэбэ, бэшэниинь элдэб болзороор түрмэдэ hуухаар шиидхэгдэбэ.

Хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй забастовко үргэлжэлhөөр

НЬЮ-ЙОРК, мартын 18. (ТАСС). Нью-Йоркын забастовко хэжэ байгшад тэдэнэй профсоюзай болон газетэнүүдэй эзэдэй хоорондо зүбшэн хэлсэгдэhэн хамтын договорые буруушааба. Забастовкодо хабаадагшадай үсэгэлдэр болоhон суглаан дээрэ тэрэ договорые буруушаагаад, манай эрилтэнүүдые ханганагүй гээд, өөhэдынгөө эрилтэнүүдые гүйсэд хангуултараа тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ гэжэ шиидэhэн байна. hүүлэй забастовкын шалтагаанаар Нью-Йоркын найман ехэ газетэнүүд зуун үдэр соо гарангүй байhаар.

Экадвын сесси хүдэлмэреэ дүүргэбэ

МАНИЛА, мартын 18. (ТАСС). ООН-ой Ази болон Алас Дурна зүгэй экономическа комисси мүнөөдэр хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Мүнөөдэрэй түгэсхэлэй заседани дээрэ үгэ хэлэhэн делегадууд энэ сесси дээрэ абтаhан шиидхэбэринүүдэй шухала байhые тэмдэглэбэ. Азиин болон Алас Дурна зүгэй оронуудай тусхай экономическа конференци зарлаха гэhэн уряа гаргаха гэжэ энэ комисси шиидхэhэн байна.

Түгэсхэлэй заседани дээрэ советскэ делегациие толгойлогшо Г. М. Пушкин үгэ хэлэбэ.

ХҮНДЭТЭ ШАГНАЛ

ОСЛО. (ТАСС). Суута Советскэ санашад Алевтина болон Павел Колчинтондо Холменколленскэ алтан медальнууд үгтэхэ болобо. Санын спортдо хэдэн жэл соо удаа дараалан ехэ илалта туйлаhанайнь түлөө тэдэндэ иимэ шагнал үгтэхэ болоhон юм. Совет санашадай энэ шагнал абаха хүрэтэр оройдоо долоон хүн иимэ үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байгаа юм. Тэдэнэй дунда финн В. Хакулинен, швед С. Ернберг болон ГДР-эй спортсмен Х. Рекнагель оролсоhон байгаа.

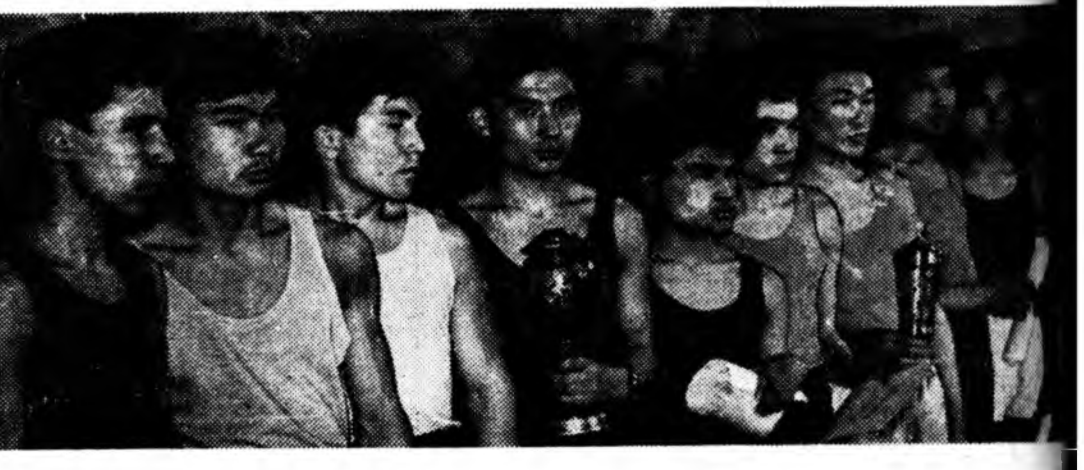
Мүрысөөнэй хоёрдохи үдэр. Түгэсхэлэй тулалдаанда хабаадалсаха эрхэ олохын түлөө команда, боксер бүхэнэй хоорондо энэ үдэр шанга тулалдаан болоо. Эндэ «Урожай» бүлгэмэй эдир боксёрнууд Потеев, Тармаев, Бурдуев, Морозов, Бурдуковский болон бусад шалгараба. Хүдөөгэй эдиршүүлэй hүүлдэ городой түрүү hуури буляалдагшад—үхибүүд, эдиршүүл, эрэшүүл мүрысэжэ эхилнэ. Энэ үдэр хүүгэдэй спортын нэгэдэхи hургуулиин спортсменүүд яhала hайн амжалта харуулаа. Тус hургуулиин боксернууд Жамьянов, Батурин, Атутов гэгшэд бусад бүлгэмүүдэй спортсменүүдтэ орходоо hураггүй hайн бэлэдхэлтэй байгаа. Жэшээнь, нэгэдэхи разрядтай Батурин хоёрдохи hургуулиин түлөөлэгшэ Наумовые түрүүшын раундда техникэ hайнтайгаар добтолжо, нүхэрөө диилэбэ.

— Хүнгэншэг бэетэй эрэшүүл Сандаков, Божунов гэгшэд тулалдахань,—гэhэн мэдээсэл хүн бүхэниие баясуулна. Боксын hайн техникэ харуулдаг Иван Божуновые мэдэхэгүй хүн эндэ сугларагшадай дунда үсөөн ха юм. Тиимэhээ, гоё hайхан тулалдаан болохонь гэжэ сугларагшад тухайлна бшуу... Гонгын сохигдохотой зэргэ хоёр бэрхэшүүл тулалдажа эхилбэ. Гурбан раундын туршада шадамар бэрхээр добтолhон Иван Божунов нүгөөдэеэ шүүжэ, түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадалсаха болоно. «Бурстрой» трестын шулуушан Банзаракцаев, багшанарай институдай түлөөлэгшэд Ильин, Субанов, «Локомотивай»— Кауров, Иванов гэгшэд нүхэдтөө орходоо солбон бэрхэ, боксын сэбэр, гоё техникэтэй байhаараа шалгаржа, түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадалсаха эрхэ мүн лэ олоно. Энэ үдэр болоhон тулалдаан сооhоо боксернууд Цуй Ю-сен, Емельянов, Турлай, Антонов гэгшэд хоорондоо мүрысэжэ, тэндэ сугларагшадай анхаралые татаа. Хэдэн жэлэй урда эдиршүүлэй дундаhаа боксын гоё hайхан техникэ харуулдагаараа шалгардаг Цуй Ю-сен республикын хэдэн удаа чемпион болоhон Емельянов хоёр рингдэ гараба. Нэгэдэхи разрядтай боксер Цуй Ю-сен нааданай эхилэн сасуу добтолбошье, дүршэлтэй боксерой бэрхэ хамгаалгые дабангүй, өөрөө бэеэ хамгаалха баатай болоно. Гурбан раундын туршада яhала бэрхээр, шадамарааршье добтололсоhон эдэ хоёрой Емельяновынь очкогоороо диилэбэ. Турлай Антонов хоёрой тулалдаан тиимэшье hонирхолтой бэшэ байгаа. Юуб гэхэдэ, арбаад хоногой тэндэ үбшэлhэн Валерий Турлай мүрысөөндэ хүсэд бэлэдхэжэ үрдеэгүй дээрэhээ, нүгөөдэдөө шүүгдэшоо.

hүүлшын үдэр. Түрүүшын уулзалгануудта орходоо энэ үдэр бүри шанга тулалдаан болоо. Үхибүүдэй дунда болоhон мүрысөөндэ Александр Бадмаевич Ринчиновэй хүтэлбэрилдэг хүүгэдэй спортын hургуулиинхид шалгаржа, табан команда сооhоо түрүү hуури эзэлбэ. Хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые «Локомотив», «Спартак» бүлгэмэй команданууд эзэлhэн байна. Эдэнэрэй удаа эдиршүүл рингдэ гаража, хоорондоо шанга тулалдаа эмхидхээ. Үетэн нүхэдэйнгөө дунда сэбэр hайхан техникэ харуулжа шадаhан боксернууд—баhал хүүгэдэй спортын hургуулиин түлөөлэгшэд Улзытуев, Гармаев, Нархинов, Окунев, Трофимов, «Спартагай» Бадашкеев болон бусад городой чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Эдиршүүлэй hүүлдэ эрэшүүл рингдэ гарана. Эгээл хүнгэн бэетэйшүүл—Божунов Банзаракцаев хоёр түрүүшын тулалдаанда гаража, хоорондоо шанга шанга тулалдаа хэбэ. Хэдэн удаа республикын чемпион ябаhан Иван Божунов нүхэрөө очкогоороо диилэжэ, городой чемпион болоно. Мүн багшанарай институдай студент Ильин, «Локомотив» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Кауров гэгшэд боксын яhала hайхан техникэ харуулжа, городой чемпионой нэрэдэ хүртэбэ. Хэдэн үдэрэй туршада болоhон мүрысөөндэ боксоор спортын мастер

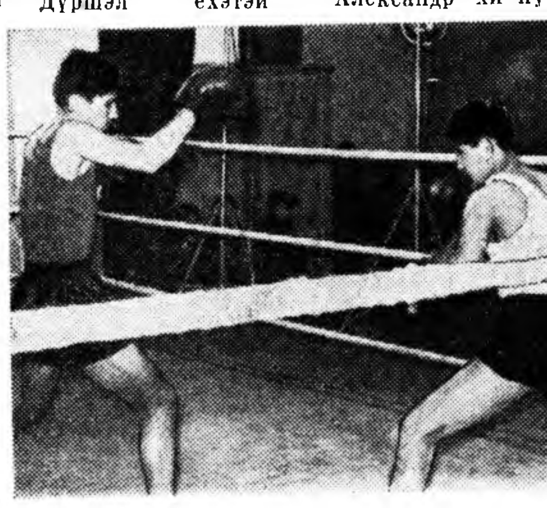
БОКС hҮҮЛШЫН ҮДЭРНҮҮ[Д]

болоhон Валерий Кондаковтой дүршэлөө андалдалсаха спортсменэй үгы байhыень халагламаар. Тиигэжэ Кондаков городой чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байна.

Боксернууд Емельянов Степанов, Пипич Федоров, Антонов Хажеев гэгшэд хоорондоо шанга тулалдаа хээ.

Дүршэл ехэтэй Александр Емельянов, Николай Пипич, Валерий Антонов гэгшэд нүхэдөө очкогоороо диилэжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэлсэбэд. Команда бүхэнэй дүн гаргахада «Локомотив» бүлгэмэйхид шалгаржа, дамжуулгын приз, дипломтойгоор абаhан байна. Хүдөө ажахын институдай. «Труд» бүлгэмэй команданууд хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эзэлээ.

Хүдөөгэй шамбайшуулые нэгэдүүлhэн «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэд сооhоо Хориин үйлэдбэриин управлениин командые магтамаар. Тус управлениин боксёр бүхэн мүрысөөндэ hайн бэлэдхэлтэй ерэжэ, тулалдаан бүхэндэ боксын нааданай техникэ шадабари харуулаа. Жэшээнь, командын тренер ябаhан Белоусов түрүүшын раундда Хяагтын Жимбиевые нокдаунда оруулжа байгаад сэбэрээршье, hайнааршье ... хан техникэ ... лоусов мүрысө... тэжэ, «Урожай» ... болоо. Мүн Хори... Жанчипов. Бело... дагшын дүү хүб... нууд болоhон ба... гэмэй түрүү hуу... гэргэгдэhэн мүры... Сэлэнгэ, Кабанск... дэй команда ер... шамбайшуулай ... шэлтэй. Энээнэй ... бэрхэ боксернууд... нууд мүрысөөндэ... гээшэб? Энэнь ... мандануудай дүн... сернууд команда... эзэлhэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... мэй түлөөлэгша... hан Хориин ком... боксер Дашиев ... тай тулалдажа б...

В. С...

Үнэн болоhон ушарнуу[д]

1. БАЛШЫСА БАРИГДАБА

Түрүүшын трамвай хүнхинөөд, газаа дахин аниргүй болошобо. Үглөөнэй зургаан час. Сонхоор гэгээршэбэ. Милициин таhагай дежурна электролампын выключатель мушхажа, туhалагшадаа энеэн хэлэбэ: «Амаршалнаб, нүхэр лейтенант, танай дежурлалгын үедэ ниитын гурим эбдэгдэбэгүй. Хоёр часай үнгэрхэдэ гэртээ бусажа халуун сайгаа уугаад, хүнжэлдөө бухашахадатнай болохо».

Теэд капитан Брызжахашье, туhалагшаньшье тэрэ үдэр амаржа шадабагүй. Найман часай үшөө болоогүй байхада дежурнын таhалгын үүдэн нээгдэжэ, дүшөөд наhанай барбагар томо хүн орохо зуураа, hөөлдэнгир хоолойгоор «Город соомнай милици бии юм гү, али үгы гү, тонуулшад хүнэй гэртэ ерээд, дуран соогоо аашалха, хүниие алажархиха»,—гэжэ байгаад hүхиржэ эхилбэ.

— Ааляар, ааляар,— Брызжаха графинhаа уhа хээд үгэбэ, —мэгдэнгүй тобшохоноор хөөрэгты, юун болооб?

— hамгыемни алаа...—гэжэ хэлээд уйлажархиба.—...Үдэшын долоон часта hамгантаяа универмагта ерэhэн аад, олон зон соо бэе бэеhээн hалашоо hэмди. Би гансаараа гэртээ бусажа ябахадаа hамганайнгаа эжындэ ороходомни манайда ерээгүй гэжэ хэлээ hэн. Арбан час болоод байгаа. Гэртээ хүрэхэдэмни бартаада «Победа» байба. hамгамни таксигаар ерээ хаш гэжэ бодоод, хэрэлсыдээ хүрэжэ ябахадамни урдаhаамни гурбан хүн гаража, нэгэниинь толгой руумни сохижо, би мэдээгээ алдажархёоб. hүни арай солоо орожо, гэртээ ороходомни hамгамни улаан шуhан юумэ шала дээрээ дэмы дуугаржа хэбтэбэ. Тэрэнэйнгээ шархые боогоод хэбтэридэнь оруулжа, үглөө болохые арай хүлеэжэ, эндэ ерэбэб.

—Тонуулшад гэрhээтнай юу абаашааб?

— Юумэ үгы болоогүй, харин hамганаймни мүнгые нэгэшье зэд үлөөнгүй хамажа абшоо.

— Ямар мүнгэ?

— hамгамни hүнэй киоскые даагшаар хүдэлмэрилдэг юм. Хоёр үдэрэй наймаанай мүнгые бухгалтеридэ тушаажа үрдингүй гэртээ асаржа ерээ hэн. Золигууд хойноhоонь гэтэhэн байгаа ёhотой.

Капитан Брызжаха тэрэнэй гэртэнь ерэжэ, болоhон уршагта ушарые байра дээрэнь ехэ нягтаар шэнжэлхэдээ ехэ hонирхолтой юумэнүүдые обёоржорхибо. Жэшээлхэдэ, столово хутага болон шүбгэнүүдынь яагаад пеэшэн соо ороо юм?

— Милициин хүдэлмэрилэгшэдэй М. гэгшындэ байхада, hамганайнь эжы тарбагай hүхэ бариhаар хүрьгэнэйдөө хүрэжэ ерэбэ. hүхэнь шуhан болонхой.

— Хэнэй hүхэб?—гэжэ Брызжахын асуухада хүрьгэнэймни гэжэ хүгшэн эхэнэр харюусаба.

— Юундэ танайда hүхэнь абаашагдаха болоо юм?

— Мэдэнэгүйб. — Дам саашаа хөөрэлдэхэдөө—хүрьгэмни hүниин хоёр часта манайда hогтуу ерээ hэн, —гэжэ нэмэбэ.

— Хоёр часта гэнэ гүт? hамараагүй гүт?

Эхэнэр сухалдашаба:

— Би юундэ hамархабиб?

— Хүрьгэнтнай үдэшын арбан часта танайда ошоо hэм гэнэ.

— Энэ хара архинша hүни үдэрөө мэдэнгүй төөрижэ, тэнэжэ ябагша...

Удангүй М. гэгшэ болоhон ушар тухай үнэн зүбыень хөөрэхэ баатай болоо hэн.

Тэрэ үнэхөөрөөшье hамгантаяа универмагта ошоhон байгаа. Тэндэ нэгэ үнэтэй юумэ худалдан абажа, гүрэнэй мүнгэ үрижэрхёод, гэртээ бусажа ябатараа хэрэлдэшоо. Алахаб гэжэ үбгэнэйнгөө занахадань hамганиинь хутага, шүбэгэ гэхэ мэтэ эритэй юумые үбгэнhөө нюужа, пеэшэн руугаа хаяжархёо hэн. Теэд галзуурhан эрэнь hүхын үнсэгөөр мүр руунь буулгажархёо. М. багтай тэлэржэ, hамганайнгаа шарха аргалаад, мэдээ оруулба. Теэд яахаб? hамганайнгаа заагаа хада М. түрмэдэ ошохо. Харин hамганиинь өөрөө баhа зэмэтэй: гүрэнэй мүнгэ үрижэрхёод, яагаад тоосохоб? Тэрэ хоёр бэе бэеэ түргэн ойлголсобод. «Дээрмэшэд добтолоо, мүнгыемнай буляагаа» гэжэ милицидэ дуулгаха гэжэ шиидэбэд.Тэрэ дары М. hамганайнгаа эжыдэ ошожо, нюураа харуулха зуураа, hүхэеэ хадагалхэ гэhэн аад, тэрэнээ мартажархёо. Тиигээд үглөөдэрынь «дээрмэшэд» тухай дуулгахаяа милицидэ ерээ hэн. Теэд худалша, хулгайша бүлынхид милициие мэхэлжэ шадабагүй.

2. ХУЛГАНААНУУД ЗЭМЭТЭЙ ГҮ?

Гэр соохи эд бараан урбуулжа хаяатай. Хайрсагууд, чемоданууд нээлгээтэй.

—Үгы, хаанашье үгы, одоо хулгайлагдаа,—гэжэ гэрэй эзэн эхэнэр гэмэржэ, уйлажа эсэшэhэн хоолойгоор хэлэнэ.—Хайран мүнгэмни, аяар гурбан зуумни!

Милициин офицерэй хубсаhатай залуу хүбүүн нэгэл асуудалаа хэдэн дахин дабтана:

— Үшөө hайнаар бодожо үзэгты, хадагалhан газар... Мүнгэеэ гурбан ... байhыень хараhа... hээр танайхяар х... лэнэт. Үшөө hай...

— Хулгайшан... рагдаха юм аал ... гэм-неэ-ээ!«эхэн... болёод, подполё...

— Найдамтай ... римдаа энэ под... лагша hэм,—гэж... лэбэ.—Теэд энд... жэ ээл тээ... цер бэhээ ... нарь носоожо, ... шобо. Хэдэн мин... абяа анир гараб... болошоhон нюур... жа:

—Мэ. мүнгэеэ... hанай таhархай... Эхэнэр тэрэнии... бархиршаба:

— Хайран мү... ши, хулганаану...

Тэрэ эхэнэр ... болошоhон бүдэй ... подполи соогоо ... тажархиhан байг... ганаануудай хүн...

3. ДЯДЯ ... ТУhАЛ...

«Дядя милици... нер!—гэжэ зург... уйлажа ябаад, с... дахасалдан гүйба... хадаа барин зог...

—Хэлэгты, та... наб!—гэбэ. Үхи... нюдэеэ нюхажа ... дуулбэ:

— Дя-дяа, ... лошоо! Сержант ... ядан байжа хүб... бэбэ:

— Гэртээ ош... шалаа ёhотой, hа... бүүн hугшан ба...

— Үнэхөөрөө...

— Үнэхөөрөө, ... жэ гараа дахин ... Үхибүүн энеэб ...

— Баяртай, ...

Улаан-Үдын ... риин мэдээсэл... дэр республика... зэргэ үүлэтэй ... болохогүй. Ба... hулаханаар hа... городто үглөөгү... 4—6 градус ... багсаагдана.

Мартын 21-... республика до... ха, саhа шуур... бүхэнhөө hу... Хойто аймагуу... 26, бусад а... үдэртөө 2—7 ... хаар хүлеэгдэ...

ИНДИИН ХҮДӨӨ ТОСХОНУУДАЙ БЭРХЭТЭЙ ЗАМ

(*Эхиниинь 3-дахи нюурта*)

диин тарящадай олонхидынь үлэсхэлэн шахуугаар ажаhуудаг байгаа. Арадай зобожо тулижа байлга англиинхидта хамаатай бэшэ, харин бүри таатайшье гэжэ тоологдодог байhан юм.

Англиинхидай эзэрхэн байха үедэ Индидэхи эртэ урдын hубаг канаванууд муудажа орхигдошоhон байгаа гэхэдэ болоно. Энэ хадаа Индиин тосхонуудта ган гасуурай, үерэй хохидол ушаруулдагай шалтагаануудай нэгэн болоно. Далай тээhээ hалхинай болодог үедэ уhан ехээр халижа шулуу шоройтой худхалдаад Индостанай тала дайдаар таража, хэдэн мянгаад акр үрэжэл ехэтэй газар уhанда абтадаг. Тэдэнэй эзэд—үгытэйшүүл үерhөө уламжалан, үлдэжэ үхэхэ аюулда ородог. hаяшаг Дамодар мүрэнэй үерлэхэдэ Бихар болон Баруун Бенгалида 580 мянган гектар талмайн ургаса усадхагдаhан, 271 мянган гэр hандаргагдаhан байгаа. Зүгөөр далай тээhээ hалхилхаяа болиходонь гол мүрэнүүд hабадаа орожо, халуун ган үе саг эхилдэг. Тиигэжэ полинууд шииг нойтоор дуталдадаг, hая ургажа байhан тарияе халуун шанга наран шаран галдадаг байха юм...

Үертэй, ган гасуууртай тэмсэхын тулада hубаг канавануудые үндэhөөрнь шэнэдхэн hэльбэхэ, тэрэшэлэн газар уhалалгын шэнэ түхеэрэлгэнүүдые үргэнөөр бариха хэрэгтэй. Энэ хадаа бүхы ороной шиидхэхэ ёhотой гол шухала асуудалнуудай нэгэн болоно гэхээр. Тус асуудал центральна парламентhаа эхилээд, таряашадай суглаанууд хүрэтэр, хаа хаанагүй хэлсэдэг байха юм.

Ороной бэеэ даанхай байдалтай болоhонhоо хойшонхи үе соо Индиин хүдөө тосхонууд газар уhалдаг hубаг канавануд болон түхеэрэлгэнүүдээ эли бодо hайжаруулаа. Нэгэдэхи болон хоёрдохи табан жэлэй түсэбүүдэй үедэ 30 гаран шэнэ уhа сөөрэм тогтоогдоо. Индиин гурбадахи табан жэлэй түсэбөөр үшөө 28 шэнэ водохранилищи бариха гэжэ хараалагдаhан байна. Энэ хадаа 9 миллион үлүүтэй гектар газар уhалха арга олгоно.

ГАЗАР БА ХҮНҮҮД

Индидэ сүүдхэдээ 22 мянга гаран үхибүүд түрэдэг юм. Зониинь жэл бүри 8 миллион хүнөөр нэмэдэг. 1965 ондо ороной зоной тоо 480 миллион хүн болохо гэжэ Индиин экономистнууд багсаан тухайлна. Эгээл багаар хэрэглэхэдэ хүн бүхэндэ 230 килограмм орооhо тарян гаргашалагдаха гэжэ тоолобол, бүхы зониие тэжээхын тулада ядахын сагта 110 миллион тонно орооhо таряан хэрэгтэй болохо байна. Тиин гэhээ Индиин хүдөө тосхонууд эгээн ехэ оролдолго гаргаадшье байхадаа мүнөө далан табан миллион тонноhоо дээшэ орооhо таряа үгэжэ шадахагүй байна. Тиихэдэ, Инди жэл бүхэндэ хэдэн миллион тонно талха таряа ондоо оронуудhаа худалдан абажа, ороноо индустриализацилгада тон хэрэгтэй мүнгэ зөөреэ гаргашална.

Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй иимэ ехээр дуталдадаг байhанай гол шалтагаануудай нэгэн гэхэдэ, хүдөө ажахын экономико үшөөл бүдүүлиг тулюур, помещигүүд болон ростовщигууд хүдөө нютагуудта ехээр эзэрхэжэ байдаг.

Бэеэ даанхай байдалтай болоhонойнгоо hүүлээр Индиин правительство аграрна реформо хэжэ ороо. 1959 оной эсэс, 1960 оной эхин хүрэтэр Индидэхи элдүүрилэгдэдэг газарай 43 процентнь аграрна реформодо ороhон байгаа. Тиин газар гол түлэб Индиин тосхонуудай нюдарган баяшуулай гарта ороhон байха юм.

Аграрна реформо помещигүүдэй газар эзэлэлгые усадхаагүй, харин зарим зэргээр хизаарлаhан байна. Хэдэн арбаад миллион таряашадай бүлэ газаргүй зандаа үлэhэн дээрэhээ газар эзэмдэгшэдhээ газарыень арендаар абаха баатай болоно.

Байдалыень hайжаруулха тухай таряашадай үсэд нэтэрүү эрилтэнүүдые зарим зэргээр хангахын тулада «общинна хүгжэлтын» программые Индиин правительство бүхы орон доторoo бэелүүлжэ эхилээ. Энэ программын ёhоор газар тариалан эрхилхэ түрүү онол арганууд тайлбарилагдаха, хүдөө тосхонууд болбосон түхэлтэй болгогдохо, харгы зам заhагдаха, худагууд малтагдаха, кооператив эмхидхэхэ хэрэгтэ туhаламжа үзүүлэгдэхэ зэргэтэй. Энэ талаар зарим зэргын юумэн хэгдээ.

«Общинна хүгжэлтын» программа хадаа Индиин тосхонуудые болбосон болгохо хэрэгтэ туhална, зүгөөр, энэ программа дотор «социалис» ёhоной юумэн оройдоошье байхагүй. Теэд буржуазна номнолшод тус программые социалис ёhоной программа гэжэ тоолохые хүсэдэг юм. «Общинна хүгжэлтэ» социальна тэгшэ бэшэ эрхэтэй байлгые зайсуулжа шадахагүй байна. Тус программын ёhоор хүгжэжэ байhан тосхонуудта ороходо энэнь элеэр харагдадаг.

Урда мэтэ хүдөөгэй баяшуулай гоё hайхан шулуун гэрнүүдтэ ажаhуужа байхада, үгытэйшүүл шабараар няажа бариhан тулюур байранууд соо ажаhууна. Баяшуул урьhаламжа, хүдөө ажахын машина, минеральна үтэгжүүлгэ гүрэнhөө хамагай түрүүндэ абадаг.

...Индиин хүдөө тосхонууд бэрхэтэйхэн, эрид, тэрэ мүртөө бусайданги балар замаар шэнэ байдал тээшэ дабшажа ябана. «Имагтал гүнзэгы ехэ аграрна шэнэдхэлгэнүүд, таряашадай үргэн хүдэлөөн үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй хүгжэлтые hаатуулжа байhан дунда зуун жэлэй ёhо гуримые усадхажа, Азиин, Африкын, Латиин Америкын арадуудай үмэнэ тон хурсаар табигдажа байhан эдеэ хоолой асуудалые шиидхэжэ шадаха» гэжэ КПСС-эй программа соо хэлэгдэhэн дүримүүдэй тон зүб байhые энэ түүхэтэ замаар дабшалгын алхам бүхэн гэршэлжэ үгэнэ.

Владимир Ли.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной мартын 20.

Манай адрес, телеф...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Л...
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. р... ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной жи... —24-74, сельского хозяйства—47-59, советск... и культуры, литературы и искусства—34-05, ... транспорта, информации—35-14, писем и раб... отдел переводов и корректорская—35-95, бу... Для междугородных переговоров — 16.
Гор. Улан-Удэ, типография Министе... Бурятской АССР.
Н00378. За...